

FAZEKAS MIHÁLY GIMNÁZIUM

PEDAGÓGIAI PROGRAM

OM azonosító kód: 031198

Elfogadva: 2008. december 04.
Hatálybalépés ideje: 2008. december 04.
Visszavonásig érvényes!

Aranyi Imre
igazgató

Bevezető

Az 1873 óta működő Fazekas Mihály Gimnázium tantestülete arra törekszik, hogy tanulóinak általános műveltséget adjon, amely további ismeretszerzésre készítet. Mindehhez magyarságtudat és biztos erkölcsi értékrend elsajátítása a cél.

Személyes példamutatással igyekszünk átörökíteni a hagyományos, időtálló emberi értékeket. Nevelési elveink a kölcsönös tiszteleten alapulnak.

Az iskola pedagógiai programját jóváhagyta a szülői képviselő (Szülők Tanácsa); az iskolaszék, valamint a diákönkormányzat. A program végleges változatát a tantestület elfogadta. A továbbiakban ez az a dokumentum, amelyhez a fenntartó mérő értékelését, elvárásait, fejlesztési támogatásait. Ez az a tájékoztató, amelyből az iskola leendő diákjai megtudhatják, hogy milyen iskolázást remélhetnek, ha hozzánk jelentkeznek. Ez a program informálja az álláskereső pedagógust is. Minden érdeklődő szíves figyelmébe ajánljuk ezt a dokumentumot, amely tükrözi a Fazekasban folyó oktató-nevelő munkát.

Aranyi Imre
igazgató

TARTALOMJEGYZÉK

1. Az FMG-BEN FOLYÓ NEVELŐ – OKTATÓ – MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI,

CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI 7

1.1.	ÖNMEGHATÁROZÁS	7
1.2.	AZ ISKOLA MAI HELYZETE	8
1.2.1.	TÁRGYI ADOTTSÁGAINK	8
1.2.2.	SZEMÉLYI FELTÉTELEK	9
1.2.2.1.	AZ ISKOLA VEZETÉSI SZERKEZETE	9
1.2.2.2.	TANTESTÜLET	10
1.2.2.3.	TANULÓINK	10
1.3.	ALAPVETŐ SZAKMAI – PEDAGÓGIAI ELVEK	11
1.4.	PEDAGÓGIAI CÉLJAINK	11
1.5.	CÉLJAINK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FŐBB FELADATAINK	13
1.6.	KULCSKOMPETENCIÁK	16
1.6.1.	A KULCSKOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE	17
1.6.2.	A KULCSKOMPETENCIÁK	17
1.6.2.1.	ANYANYELVI KOMMUNIKÁCIÓ	17
1.6.2.2.	IDEGEN NYELVI KOMMUNIKÁCIÓ	18
1.6.2.3.	MATEMATIKAI KOMPETENCIA	19
1.6.2.4.	TERMÉSZETTUDOMÁNYOS KOMPETENCIA	19
1.6.2.5.	DIGITÁLIS KOMPETENCIA	20
1.6.2.6.	A HATÉKONY, ÖNÁLLÓ TANULÁS	21
1.6.2.7.	SZOCIÁLIS ÉS ÁLLAMPOLGÁRI KOMPETENCIA	22
1.6.2.8.	KÉZDEMÉNYEZŐKÉPESSÉG ÉS VÁLLALKOZÓI KOMPETENCIA	23
1.6.2.9.	ESZTÉTIKAI-MŰVÉSZETI TUDATOSSÁG ÉS KIFEJEZŐKÉPESSÉG	23
1.7.	KÉPZÉSI RENDSZERÜNK	24
1.7.1.	HAT ÉVFOLYAMOS KÉPZÉS	24
1.7.2.	NÉGY ÉVFOLYAMOS KÉPZÉS	24
1.7.3.	ÖT ÉVFOLYAMOS KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ KÉPZÉS	25
1.7.4.	ÖT ÉVFOLYAMOS NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ KÉPZÉS (NYEK)	26
1.7.5.	EMELT SZINTŰ KÉPZÉSEK	26
1.7.6.	ÓRAHÁLÓK	27

2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI	
FELADATOK	36
3. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI	
FELADATOK	37
3.3.1. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS SZERVEZETI KERETEI	38
4. A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI	
TEVÉKENYSÉG	38
5. A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG	39
6. GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	40
7. A TANULÁSI KUDARCNAL KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT	
SEGÍTŐ PROGRAM	41
8. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG	42
9. A SZÜLŐ, TANULÓ, ISKOLAI ÉS KOLLÉGIUMI PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI,	
TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI	43
9.1. AZ INTÉZMÉNY EGYÜTTMŰKÖDÉSE A SZÜLŐKKEL	44
9.1.1. SZÜLŐK TANÁCSA	44
9.1.2. SZAKTANÁRI FOGADÓÓRA	44
9.1.3. SZÜLŐI ÉRTEKEZLET	44
9.2. EGYÜTTMŰKÖDÉS A DIÁKOKKAL – DIÁKÖNKORMÁNYZAT	45
9.3. AZ INTÉZMÉNYBEN MŰKÖDŐ SZERVEZETEK	45
9.3.1. Iskolaszék	45
9.3.2. ISKOLABIZOTTSÁG	46
9.3.3. KÖZALKALMAZOTTI TANÁCS	46
9.3.4. SZAKSZERVEZET	46
9.4. AZ ISKOLA KÜLSŐ KAPCSOLATAI	46
10. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJA	46
11. AZ ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA	48
12. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT	
SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE	50
12.1. MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM	51
12.2. ÉLŐ IDEGEN NYELVEK	51

12.3.	MATEMATIKA	52
12.4.	TÖRTÉNELEM, TÁRSADALOMISMERET	53
12.5.	FIZIKA	54
12.6.	KÉMIA	55
12.7.	BIOLÓGIA	56
12.8.	FÖLDRAJZ	58
12.9.	ÉNEK-ZENE	58
12.10.	RAJZ ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA ÉS MŰVÉSZET	59
12.11.	MOZGÓKÉP ÉS MÉDIAISMERET	61
12.12.	TÁNC ÉS DRÁMA	61
12.13.	INFORMATIKA-SZÁMÍTÁSTECHNIKA	62
12.14.	TESTNEVELÉS ÉS SPORT	64

A „FAZEKAS” MÚLTJÁRÓL

Az iskolát 1873. november 03-án nyitották meg. Létrejöttében alapvető szerepet játszott az a társadalmi igény, amely a XIX.századi polgárosodó Debrecent jellemezte. Egy olyan iskolaát kívántak létrehozni, amely nagyobb hangsúlyt fektet a reál tantárgyak, az élő idegen nyelvek oktatására.

A reáltanodát Debrecen szabad Királyi Város működtette 1891-ig, amikor is állami kezelésbe került és 8 osztályú Főreáliskolává fejlesztették.

Az elhelyezési gondokat 1892-től sikerült egyértelműen megoldani. A város Meixner Károly tervei alapján egy új iskolát építtetett a Hatvan utcán. A gimnázium jelenleg is ebben az épületben működik.

Az itt folyó szakmai munka elismerését jelentette, hogy egyre növekvő számban tanultak itt a diákok, illetve 1905-től gyakorló iskolaként is működött az intézmény.

Az első világháburú alatt kórház céljára vették igénybe a Főreáliskola épületét. A háborúban az iskola 22 tanulója halt hősihalált.

Az újjáépítés után az 1922-es 23-as tanévtől viseli az iskola Fazekas Mihály nevét. Debreceni Állami Fazekas Mihály Főreáliskola néven a város egyik meghatározó oktatási intézményévé vált.

Az 1934. évi II. törvénycikk értelmében 1935-től felmenő rendszerben egységes gimnáziumi oktatást vezettek be. A tanulók főleg a középosztály gyerekeiből kerültek ki.

A második világháború után itt működött az Egyesített Fiúgimnázium, majd 1948-tól az új követelmények szerinti oktatás kiépítése kezdődött meg.

Az 1956-os forradalom után – mely megérintette az iskola tanulóit és tanárait – az 1960-as évek közepétől indult az francia, orosz, német tagozatos képzés kialakítása, a speciális matematika oktatás megteremtése.

A rendszerváltás után 1991-től vált lehetővé a 6 évfolyamos képzés bevezetése, majd 2000-től a két tanítási nyelvű képzés megvalósítása.

E hosszú - történelmi eseményekben bővelkedő idő alatt híres tanárok és tanítványok koptatták az iskola lépcsőit akik Tóth Árpádhoz hasonlóan öregbítették iskolánk hírnevét.

Nagy múltú iskolánk mindig arról volt híres, hogy tanítványainak a tudás, az ismeretek mellé emberi tartást, tiszteletet és szeretetet is adott útravalóul.

Mi, az iskola jelenlegi nevelői, azt valljuk, hogy ezeket a nemes hagyományokat őrizni és ápolni kell, de ugyanakkor arra is törekszünk, hogy képzési rendünk mindenkor igazodjék a társadalmi igényekhez.

NEVELÉSI PROGRAM

1. AZ FMG-BEN FOLYÓ NEVELŐ – OKTATÓ – MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

1.1. ÖNMEGHATÁROZÁS

A Fazekas Mihály Gimnázium (Debrecen, Hatvan u. 44-46. sz. 4025) Debrecen Megyei Jogú Város Közgyűlése által fenntartott oktatási intézmény. Fennállása óta állami iskola.

Jelenleg négy-, öt- és hat évfolyamos gimnáziumi képzést folytatunk. Beiskolázási területünk elsősorban Debrecen.

Nemes hagyományainkat megőrizve figyelünk a kor igényeire. Tevékenységünk lényege a következetes, alapuló gyermekközpontú nevelés, az önálló ismeretszerzésre felkészítő oktatás.

A pedagógiai program készítését és felülvizsgálatát meghatározó jogszabályok:

- 2003. évi LXI. törvénnyel módosított közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. Törvény
- A kerettanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló többször módosított 28/2000.(IX.21.) OM rendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló többször módosított 11/1994. (VI.8.)MKM rendelet
- A közoktatás minőségbiztosításáról a minőségfejlesztéséről szóló 3/2002. (II. 15.) OM rendelet
- A 143/2003. (IX.9.) Kormányrendelettel módosított 138/1992.(X.8.) Kormány Rendelet
- A Kormány 202/2007 (VII.31.) rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII.17.) Korm. rendelet módosításáról

1.2. AZ ISKOLA MAI HELYZETE

1.2.1. TÁRGYI ADOTTSÁGAINK

A mai Fazekas Mihály Gimnázium a város elismert, nagyhírű középiskoláinak egyike. Patinás épületünk a Hatvan u. 44-46. szám alatt van. Helyzetét tekintve belvárosi iskolának számít. Szűkebb környezetünk a Hatvan u. - Bajcsy- Zsilinszky u. - Csokonai utcák által határolt városrész. Szinte egyedüli középület a Fazekas Mihály Gimnázium tömbje a Hatvan u. - Tóth Árpád u. sarkon.

Az iskola épülete, amely Meixner Károly budapesti építész tervei alapján készült, ma is gazdag díszítőelemekben. Az épületbelső - némi átalakítás ellenére is - őrzi régi hangulatát. A szépívű boltívek a múlt századi hangulatot árasztják. Az 1996/97-es tanévben megkezdődött az iskola épületének felújítása. 1995-ben megkaptuk a Tóth Árpád u. 3. sz. alatti épület használati jogát. Működési feltételeink így lettek elfogadhatóak.

Rendelkezünk még 240 nm² alapterületű tornateremmel és sportudvarral, valamint készülöben van egy strandröplabda-pálya.

Tantermek az iskola főépületében („A” épület – Hatvan u. 44.)

Előadók:	fizika
	kémia
	biológia
Számítógépterem:	2
Osztálytermek:	12
Csoporttermek:	4

Tóth Árpád utcai épületben („B” épület – Tóth Árpád u. 3.)

osztálytermek:	10
csoporttermek:	4

A főépületben két olvasóteremből álló, több mint 30.000 kötetes könyvtárunk a város egyik legjobban felszerelt iskolai könyvtára. Állománya maximálisan segíti a tanári és tanulói felkészülést.

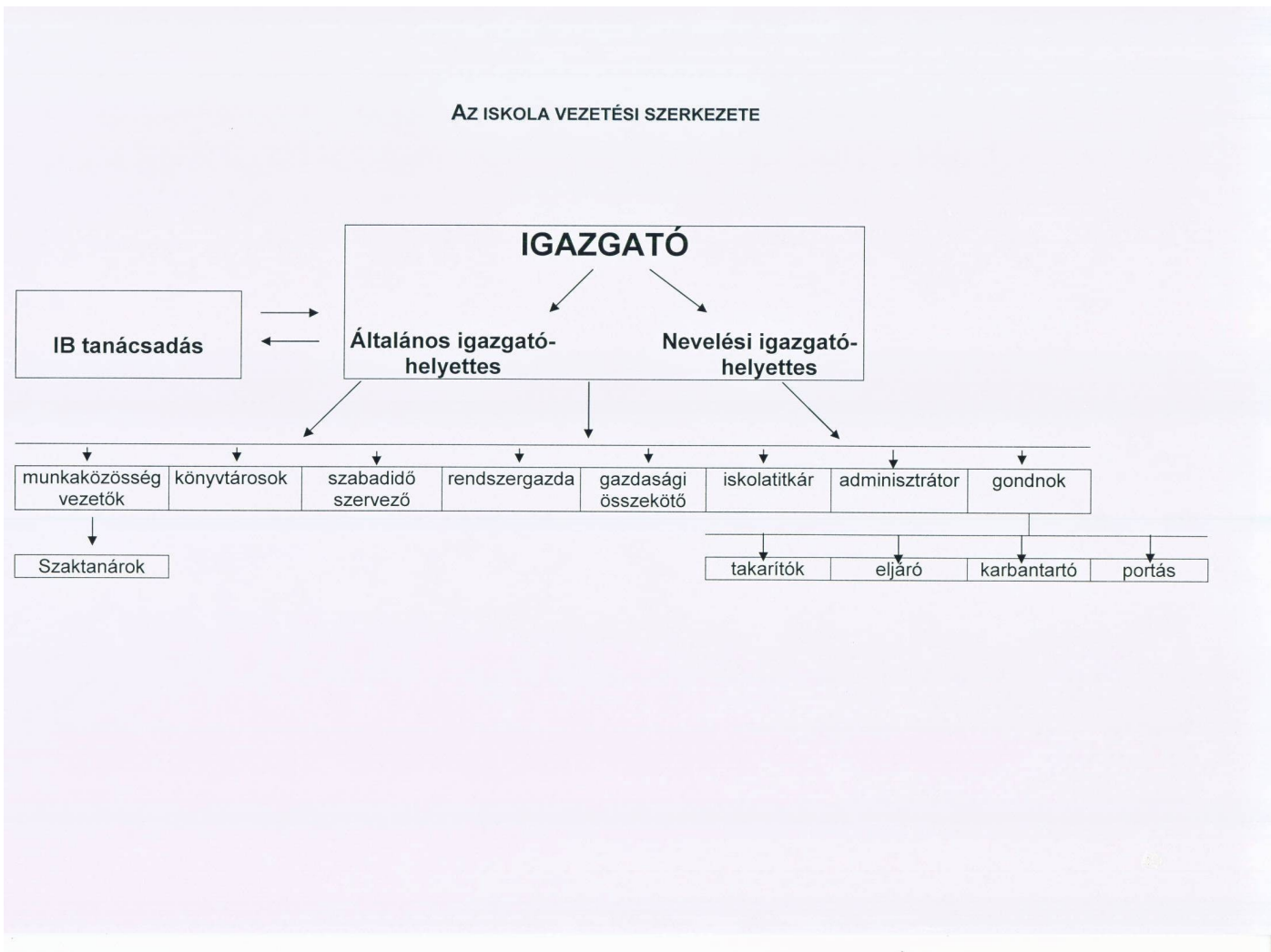
A gimnázium rendelkezik még egy melegítőkonyhával és 100 főt befogadó ebédlővel a Tóth Árpád utcai épületben.

Oktató munkánk a két különálló épületben zökkenő mentes, tanulócsoporthajaink számára létfontosságú a Tóth Árpád utcai épület. Szertári, szaktantermi ellátottságunk megfelelő. Oktatási eszközeink főleg saját erőből és pályázati hozzájárulással folyamatos gyarapításra, modernizálásra szorulnak. Mivel - a kor kívánalmainak megfelelően - számítástechnikai alapképzésben minden tanulónk részesül, számítógép-állományunk karbantartására, szükségszerű bővítésre nagy gondot fordítunk. Az egészséges életmódra nevelés iskolánkban központi kérdés. Az ehhez szükséges eszközöket, kellékeket folyamatosan bővítjük, korszerűsítjük.

Büszkék vagyunk kondicionáló termünkre, amely a diákok körében nagy népszerűségnek örvend.

1.2.2. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

1.2.2.1. AZ ISKOLA VEZETÉSI SZERKEZETE

1.2.2.2. TANTESTÜLET

A több mint 60 fős tantestület szakmai összetétele, felkészültsége biztosítja pedagógiai programunkban vállalt feladataink ellátását. Életkorban szerencsésen változatos a tanári kar összetétele. A középkorú éveik elején járó tanárok felkarolják a pályakezdőket. Életkortól függetlenül valljuk azt, hogy számunkra legfontosabb a magas szintű oktatás. Mindamellet figyelmebe vesszük és tiszteljük tanulóink emberi méltóságát. E tekintetben a kölcsönösség elvére, és az egymás iránti bizalomra is építünk. A tanári testületen belül demokratikus elveken alapuló irányításra törekszünk.

A főállású pedagógusok szakmai munkaközösségekben dolgoznak (jelenleg 10). A munkaközösség olyan szakmai szervezet, amely iskolán belül kidolgozza és egységesíti az adott tantárgy követelményrendszerét és az értékelés normáit. Véleményezési jogkörükbe tartozik a fakultációs irányok megjelölése, a tanárok továbbképzésének megtervezése, javaslatétel tantárgyfelosztásra. A közösség munkájába az óraadó tanárok is bekapcsolódnak. A csoport tevékenységét szakmailag a közösség által választott munkaközösség-vezető irányítja, koordinálja.

Az iskola felelőssége, hogy minden lehetséges körülményt megteremtson annak érdekében, hogy a tanulók biztonságos és egészséges környezetben nevelődjenek, hogy személyiségi jogukat tiszteletben tartsák. Ez a felelősség motiválja az iskolavezetést arra, hogy különös figyelemmel kísérje az osztályfőnökök tevékenységét. A nevelési kérdések megvitatásának fóruma a nevelőtestületi értekezletek, illetve az osztálykonferenciák.

Minden esetben kívánatos azonban az osztályfőnökök, a szaktanárok és az igazgató együttműködése.

A nevelőtestület engedélyezett létszáma 65 fő, mindenki rendelkezik a megfelelő szakmai végzettséggel.

A gyermeknevelés miatt távol levő kolleganőket helyettesítő tanárokkal pótoljuk.

Az iskolai vezetőtestület létszáma három. Az igazgató az általános- és a nevelési igazgatóhelyettes, valamint a gazdasági összekötő segítségével dolgozik. Nem pedagógus munkakörben az intézmény 16,125 álláshellyel rendelkezik.

1.2.2.2. TANULÓINK

A Fazekas Mihály Gimnázium engedélyezett tanulói létszáma 865 fő. A diákok többsége Hajdú-Bihar megyében lakik, illetve debreceni. Más megyék közül említésre méltó Szabolcs-Szatmár-Bereg, Békés, Borsod-Abaúj-Zemplén, Jász-Nagykun-Szolnok megye, ahonnan az idén is több tanulónk érkezett.

Diákotthoni elhelyezésben tanulóink 10 – 15 % - a részesül. A tanulók 25 osztályban 34 fős átlagléttszámmal dolgoznak. Tehetséggondozó speciális osztályainkba jelentkező tanulóink átlageredménye 4,5 és 5 között van. Jellemzően a középréteg gyermekei járnak a Fazekas Mihály Gimnáziumba. Tanulóink családi háttere többnyire rendezett, bár a tipikus társadalmi problémák (munkanélküliség, alkoholizmus, házastársi konfliktus, stb.) egyre gyakrabban éreztetik hatásukat.

A diákok és a szülők többsége elfogadja az iskola értékrendjét. A diákközösség érdekegyeztető fóruma a diákönkormányzat, melynek vezetőit a diákok közössége választja.

1.3. ALAPVETŐ SZAKMAI – PEDAGÓGIAI ELVEK

A FAZEKAS MIHÁLY GIMNÁZIUMBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Az iskola nevelési céljaival, működési rendszerével egyrészt a **társadalom értékeinek, szükségleteinek megvalósítását** igyekszik biztosítani, másrészt pedagógiai és kulturális szolgáltatásaival megpróbál megfelelni az iskolát használók igényeinek. Céljaink megnevezésekor el kell dönteni, milyen személyiségvonásokat, magatartásformákat akarunk kialakítani, erősíteni, és milyen értékek képviselőjében, milyen embert akarunk nevelni.

Iskolánkban is – akárcsak a többi középfokú oktatási intézményben – az alapvető oktatási-nevelési feladat a **továbbtanulásra** és a **munkába állásra való felkészítés**. Cél az, hogy a tanuló **magas szintű szaktudás** birtokában felkészüljön az ismeretek önálló megszerzésére.

A **képességfejlesztés** elsődlegessége mellett az **elméleti és az alkalmazott tudás egyensúlyának megteremtésére** törekszünk a tantárgyak tanítása során. Éppen ezért fontos, hogy a tudomány egyes területeit a tanuló ne csak tantárgyi keretekben lássa. Felhívjuk a figyelmet a közös tartalmakra, a **rendszerben való gondolkodás fontosságára**. A tudományok minden területén meg kell adni tanulóinknak a lehetőséget az **önálló véleményalkotásra, a képességeiknek, érdeklődésüknek megfelelő továbbtanulásra**.

Az oktatási és nevelési eszközöknek alkalmazkodni kell a tanulók életkorához. Lehetőség szerint **személyre szabott, a kreativitást fejlesztő feladatokkal** érjük el a képességek növelését, ezáltal elősegítjük a változó világunkban létfontosságú "az egy életen át tartó tanulás" elvét. A munkában, a tanulásban is meg kell valósítani az együttműködés és a mások véleményét elfogadó magatartás képességét. A reális célmeghatározás érdekében természetesen a lehetőségeket is számba kell venni. Az iskolahasználók és a szakma minél szélesebb köre azonosul céljainkkal, annál biztosabb a hatékonyság és nagyobb a garancia a megvalósulásra.

1.4. PEDAGÓGIAI CÉLJAINK

- Tanulóink **magas szintű tudással, szilárd alapműveltséggel** rendelkezzenek.
- Segítjük diákjainkat abban, hogy **képességüknek megfelelő továbbtanulási irányt, életpályát** válasszanak.

- Szeretnénk, ha diákjaink **tisztelnék a tudást**, és örömet találnának az **önálló ismeretszerzésben**. Alkalmazzák az információs társadalom technológiáit. Mindez vonatkozik a kultúra, a művészetek területére is.
- A gimnáziumi évek során fejlesztjük **kommunikációs kultúrájukat**, hogy ily módon is elősegítsük a nyílt emberi kapcsolatokra való igényt és készséget. Célunk, hogy megfelelően kommunikáljanak Interneten keresztül is, illetve hogy ismeretszerzésük egészüljön ki az elektronikus segédanyagokkal.
- Rendelkezzenek **reális önismerettel, egészséges önbizalommal**, a konfliktuskezelés képességével.
- A gondoskodás mellett fontos, hogy **önállóságra is** neveljük diákjainkat, hogy mindenkor **szilárd értéktudattal** tudjanak választani az élet által felkínált lehetőségek közül!
- Tetteikért, szavaikért már az iskolában felelősséget kell, hogy vállaljanak a tanulók, hiszen így várható el az, hogy később is **felelősségtudat** jellemezze családi életüket, emberi kapcsolataikat.
- Fontos az egymás iránt való **tolerancia, tisztelet**.
- Már a gimnáziumban alakuljon ki az igény a **tartalmas, örömet adó életvitelre!**
- Arra szoktatjuk tanulóinkat, hogy szűkebb és tágabb természeti és épített **környezetüket becsüeljék, óvják**, s mindezt társaiktól is elvárják.
- Az egészségre ártalmas szenvedélyektől tartsák távol magukat, és ha kell, tudjanak segíteni a szenvedélybetegeken. Vallják magukénak az **egészséges életmód** értékeit és éljenek azok szellemében.
- Következtesen és **személyes példamutatással** elvárjuk tanulóinktól, hogy ismerjék **nemzeti hagyományainkat, nemzeti kultúránk értékeire** legyenek büszkék. A közös nemzeti értékek mellett ismerjék meg az európai értékeket.
- Amellett, hogy **őrzik anyanyelvünk szépségét**, törekedjenek annak igényes használatára, ismerjenek idegen nyelveket, **ezáltal legyenek nyitottak más népek életének, kultúrájának, szokásainak megismerésére!**
- Nagy múltú iskolánk szellemisége mindig is elvárta diákjaitól az **emberi méltóság, a becsület megőrzését** és tiszteletben tartását.
- Bízunk abban, hogy az általunk vallott értékeket diákjaink is olyannyira magukénak vallják, hogy **átörökítik a következő nemzedékekre!**
- A fentiekben célokként igyekeztünk megfogalmazni olyan "kimeneti eredményeket", melyeket a gimnáziumi évek alatt végzett oktató-nevelő munka eredményeképp kívánunk elérni.

Ahhoz, hogy a tanulók személyiségét ilyen sokoldalúan fejlesszük, pedagógiai tevékenységünk is hasonlóan sokoldalú kell, hogy legyen. Iskolai **követelményrendszerünket**, tevékenységformáinkat is ehhez kell igazítani. Mindazonáltal fontosnak tartjuk a **személyes példamutatást**. Ahhoz azonban, hogy az általunk deklarált követelmények nélkülözhetetlen szokássá váljanak, szükségünk van a **szülői házzal való együttműködésre** is.

1.5. CÉLJAINK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FŐBB FELADATAINK

Az alábbiakban az elérendő célok rendjében tekintjük át feladatainkat, amelyek részben az egyes tantárgyak oktatása, illetve pedagógiai tevékenységünk során jutnak kifejezésre:

- A közoktatási törvény szerint is a **tanuló legfőbb kötelessége, hogy eleget tegyen tanulmányi kötelezettségének**. Iskolánk tantestülete is elvárja, hogy diákjaink legjobb képességük szerint tanuljanak, tegyenek meg minden tőlük telhetőt a jobb eredményért. Legyenek nyitottak az új ismeretek iránt! Kreativitásukat fejlesztendő, önálló beszámolókat, előadások tartásával bízzuk meg őket.
- A **tehetséges tanulók külön odafigyelést** igényelnek. Ha valamely diák kiemelkedő teljesítményre képes valamely tantárgyból, és a továbbfejlődéshez megvannak a lelki, fizikai és szellemi tartalékai, az iskola, a tantestület kötelessége, hogy ehhez minden segítséget megadjon. (Ennek formái későbbi fejezetben találhatóak.)
- A valamilyen okból - betegség, súlyos családi ok - **lemaradó tanulók** részére szintén **segítséget** adunk a lemaradás pótlásához.
- Statisztikai adataink szerint az iskolánkba újonnan belépő tanulók sokféle általános iskolából érkeznek (egy 32-34 fős osztályban átlagban 20-ból). A korábban említett adataink szerint sok a vidéki diák is, akik az esetleges tanulmányi lemaradás mellett a szülői ház távolsága miatti lelki válságukkal is küszködnek. A szaktanárok és az osztályfőnök felelőssége, hogy új diákjaink minél hamarabb rátaláljanak a számukra **legmegfelelőbb**, a gimnáziumi követelményeket elsajátító **tanulási módszerekre**.
- A **továbbtanulásra, felsőfokú tanulmányokra való felkészítés** a gimnázium elsődleges feladata. A pályaválasztásban, a megfelelő pályairány kiválasztásában a gyereket jól ismerő, lelkiismeretes pedagógusnak nagy szerepe van, aki mindvégig arra törekszik, hogy kiderítse - és a diák, esetleg a szülő számára is nyilvánvalóvá tegye - a kamatoztatható, fejleszhető adottságokat és képességeket. Ehhez persze szükséges a tanuló reális önértékelése is. Az osztályfőnök és szaktanár a nevelési igazgatóhelyettes és gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segítségével a fentiek ismeretében ad tanácsot a továbbtanulást illetően. A pályaválasztás előtt álló diákok számára tájékoztató előadásokat tartunk, ismeretterjesztő kiadványokat biztosítunk. Ez elsősorban az osztályfőnök és a nevelési igazgatóhelyettes feladata. Célunk az, hogy valamennyi tanuló az érettségit követő egy-két évben felvételt nyerjen valamelyik felsőoktatási intézménybe.
- Bizonyos mértékig elvárjuk, hogy a hozzánk jelentkező tanulók már ezzel a **biztos értéktudattal** érkezzenek. A tantestület tagjainak szakmai felkészültsége, pedagógiai elhivatottsága további motivációt jelent a tanulók körében. Az oktatás során, a diákok kreativitását fejlesztendő, a pedagógus **önálló ismeretszerzést, kutatómunkát igénylő feladatokkal** bízza meg a tanulókat. Az **önálló könyvtárhasználat** elsajátítása a könyvtáros-tanár és a

többi nevelő feladata is. Tanulóinktól elvárjuk, hogy tehetségüket fejlesszék és kamatoztassák a művészetek területén is. (pl. ének, zene, képzőművészet) Produkcióikkal vegyenek részt az **iskolai ünnepélyeken!** Mindezen nevelési-oktatási feladatunk állásáról az érintett tanárok és az osztályfőnökök a félévi illetve év végi értekezleteken adnak számot.

- A **kommunikáció, metakommunikáció elsajátítása**, gyakorlása elsősorban a nyelvtanárok feladata. Ezen kultúra tudatos fejlesztése, nemesítése azonban a tantestület minden tagjára nézve kötelező. Mivel ilyen szempontból sok esetben a "külső" környezeti hatás kifejezetten káros, feltétlenül számítunk a szülői ház, a családi környezet támogatására is.
- Arra törekszünk, hogy az **osztályfőnökök** rendelkezzenek azzal a **szakértelemmel**, ami ezen sajátosságok fejlesztésére hivatott. Igénybe vesszük a **gyermek- és ifjúságvédelmi felelős**, esetleg **külső szakemberek** segítségét is.
- Tisztában vagyunk azzal, hogy az általunk képviselt értékrend nem az egyedüli. Azt is tudjuk, hogy a tanulók környezete sem feltétlenül osztozik a mi véleményünkben. Mindemellett fontosnak tartjuk, hogy a tanuló ismerje meg önmagát, legyen tisztában saját értékeivel. Ehhez **önismeretre**, esetleg **önnevelésre** van szükség. Kialakításában segíthetnek a tanulót ismerő pedagógusok és az osztályfőnök.
- Az **önállóságra nevelésben** nagy szerepe van a **diákmozgalomnak**, amelyben a tanulók gyakorolhatják az önirányítást, önkiszolgálást.
- Arra szoktatjuk tanulóinkat, hogy iskolai rendezvényeiket, hagyományos műsoraikat lehetőség szerint önállóan szervezzék.
- Minden pedagógus elfogadja a tanulók **kulturált véleménynyilvánítását**. Természetesen arra neveljük diákjainkat, hogy ez megfelelő hangnemben történjék, akár felnőtt, akár diák a megszólított. Az osztályfőnöki óra jó színtere a vitakultúra fejlesztésének.
- A **kötelességtudat**, ezzel együtt a felelősség vállalása a diákélet központi tétele.
- A tanuló törvény által is megszabott kötelessége a tanulás. Az órai kötelességek teljesítését a szaktanár ellenőrzi. A diák mindvégig köteles teljesíteni az iskola által előírt viselkedési, magatartási rendszabályokat. Ezek részét az iskolai SZMSZ, illetve az iskolai házirend tartalmazza.
- A követelményeket nélkülözhetetlen szokássá, magatartássá alakítani. Ehhez biztosítani szükséges, hogy a tanulók önmagukkal, egymással szemben is támasszanak követeléseket, és legyenek képesek az **önfejlesztésre**, az **önnevelésre**.
- A fentieket természetesen az életkor függvényében és az alkalmazott módszerek átgondolt megválasztásával, jó alkalmazásával érhetjük el. Ezen célunk megvalósulását minden szaktanár, de leginkább az osztályfőnök kísérheti figyelemmel.
- Ahhoz, hogy a Fazekas Mihály Gimnáziumban jól érezze magát tanár és diák egyaránt, elengedhetetlen a **kölcsönös tiszteleten és megbecsülésen**

alapuló tanár-diák viszony. A diákok egymással való kapcsolata is a megbecsülésen, **tolerancián** alapuljon! Arra törekszünk, hogy diákjaink ne csak a tanítási órát töltsék együtt. Legyen igényük arra is, hogy szabadidős rendezvényeken találkozhassanak. (pl. a diákönkormányzat rendezvényein, kirándulásokon, sportkörök foglalkozásain)

- A sokoldalú, igényes ember képes arra, hogy **tartalmas életet** éljen. Az iskola igyekszik ehhez **lehetőséget és követendő példát** adni.
- Örömet adó életvitel csak **egészségesen, káros szenvedélyek nélkül** képzelhető el. A közoktatási törvény közoktatási intézményben és iskolai rendezvényen tiltja a dohányzást, valamint az alkohol és drogfogyasztást. Ez a kérdés a családi és az iskolai nevelés összhangját igényli. Ismeretterjesztő előadásokkal, orvosi véleményekkel folytatjuk a meggyőző munkát. Igyekszünk azt elérni, hogy minél több tanuló bekapcsolódjon ebbe a munkába, és nőjön azoknak a száma, akik elutasítják az egészségre ártalmas szereket.
- A **testi egészség megóvása** érdekében arra ösztönözzük tanulóinkat, hogy szabadidejükben rendszeresen mozogjanak, sportoljanak. Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy valamennyi tanulónk megtalálja a számára örömet, kikapcsolódást adó mozgásformát. A **mindennapos testedzés lehetőségei** adottak az alábbi formákban: testnevelés órák, tömegsport, évfolyamonkénti sportköri órák.
- Iskolánkban magasnak tartjuk a kiszűrt tanulók számát. Célunk az, hogy diákjaink fizikai állóképessége javuljon. Ha rendszeresen sportolnak, sikerül elérni ezzel összefüggő rész célunkat is: a lelki egészség megőrzését.
- Helyi tantervünk alkalmat ad arra, hogy tanulóink megismerjék környezetüket, annak értékeit, és az azt fenyegető veszélyeket. A **szűkebb környezet-megyénk, városunk - megismertetése, értékeinek feltárása** az iskola feladata: tanulmányi kirándulások, városnézések, kiállítások kínálnak erre lehetőséget. Városunk megismerésére szinte valamennyi műveltségi terület módot ad. Az egészséges lokálpatriotizmus kialakítása részben a pedagógus feladata. Világosan kell látni azt is, hogy mi veszélyezteti természeti, építészeti és szellemi értékeinket.
- A diák a szűkebb környezethez való viszonyában átélheti azt a felelősséget, amire a tágabb környezet szeretete, védelme kötelezi. Megköveteljük, hogy óvja az iskola berendezési tárgyait, az épület állagát. A **felelősségvállalás** kártérítési kötelezettséggel jár (SZMSZ, házirend).
- Tantervekben is rögzített törekvésünk tanulóink **egészséges életmódra való nevelése** (biológia, egészségtan, testnevelés). Tiltjuk az egészségre káros szerek használatát, ezek ártalmairól ismeretterjesztés folytatunk (biológia, egészségtan, osztályfőnöki).
- Helyi tantervünk is törekszik szilárd **magyarságtudat** kialakítására.
- A szép beszéd magyarságunk egyik alapfeltétele. Az anyanyelv ápolása elsősorban a magyartanárok feladata, de valamennyi tanár pedagógiai elkötelezettsége, emberi tartása is megköveteli az odafigyelést.

- Nemzeti múltunk része Fazekas Mihály költészete is, emlékének évente tisztelettel adózunk.
- Napjainkban elengedhetetlen követelmény az **idegen nyelvek ismerete**. Iskolán belül arra törekszünk, hogy tanulóink többsége rendelkezzen legalább középfokú nyelvvizsgával.
- Speciális nyelvi osztályainkban a tanulók 80-90%-a a 12., illetve 13. év végére középfokú nyelvvizsgát tesz, 10-15%-a pedig felsőfokút. Részcélunkat sikeresnek mondhatjuk, ha a tanulók nagyobb %-ban tesznek vizsgát a 12., 13. évfolyam végéig. Az idegen nyelvek ismeretéhez az is hozzátartozik, hogy az adott nyelvterület életét, embereinek szokásait is megismerjék diákjaink. Ezt a célt szolgálják külföldi cserekapcsolataink, amelyeknek ápolása, bővítése folyamatos feladatunk a jövőben is.
- Valójában ezek olyan **időtálló humanisztikus értékek**, amelyeket a szülők és a pedagógusok **személyes példamutatása** által "sajátíthatnak" el diákjaink. A gimnáziumi évek alkalmat adnak arra, hogy majdan a felnőtt élet visszaigazolja céljaink nemességét.
- **Pedagógiai optimizmusunk** hiteti el velünk, hogy diákjaink valóban átörökítik a "Fazekas" szellemiségét. Hitünkben megerősít minket az a tény, hogy volt diákjaink szívesen térnek vissza régi iskolájukba akár szülőként, nagyszülőként is.
- Az iskolában a fenti célok teljesültét általában az osztályfőnök szóbeli előterjesztése nyomán évente értékeli - az évváró, osztályozó értekezlethez kapcsolódóan - a nevelőtestület. **Minőség irányítási programunk** keretében időszakonként elégedettségi mérést végzünk a szülők és a diákok körében. A kérdőív összeállítása mindig a nevelési és oktatási célkitűzéseinkkel összhangban történik.

1.6. KULCSKOMPETENCIÁK

A Kormány által elfogadott 202/2007. (VII.31.) Rendelet alapján a Nemzeti alaptanterv új elemekkel bővült. Az átdolgozás során figyelembe vettük a dokumentum által meghatározott közös értékeket, valamint az iskolai nevelés-oktatás alapvető céljait, az úgynevezett kulcskompetenciákat.

Az alábbiakban a NAT alapján olyan kompetenciákat sorolunk fel, amelyekre minden egyénnek szüksége van a személyes boldoguláshoz, az állampolgári létehez. Mindezek között a legfontosabb helyet foglal el a tanulási kompetencia, mivel ez alapozza meg az egész életen át tartó tanulás folyamatát. Ezen kompetenciák egymásra épülnek, egymásba fonódnak, illetve kiegészítik egymást. Az iskolai oktatásban jelenik meg.

1.6.1. A KULCSKOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE

Az iskolai műveltség tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai is alakítják. Az Európai Unió országaiban a kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teheti az unió valamennyi polgárát egyrészt a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt, modern világhoz, másrészt aktív szerepvállalásra e változások irányának és a tartalmának a befolyásolásához. Ezért lett az iskolai műveltség tartalmának irányadó kánonja a kulcskompetenciák meghatározott rendszere.

Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.¹

1.6.2. A KULCSKOMPETENCIÁK

1.6.2.1. ANYANYELVI KOMMUNIKÁCIÓ

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

¹ A Nemzeti alaptantervben megjelenő kulcskompetenciák alapját a *Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on Key Competences for Lifelong Learning* (2006/962/EC) című dokumentum képezi.

SZÜKSÉGES ISMERETEK, KÉPESSÉGEK, ATTITÜDÖK

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességének fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különféle nyelvi stílusok fő sajátosságainak, valamint a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét különféle helyzetekben.

Az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy különféle kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban kommunikálni tud, kommunikációját figyelemmel kíséri és a helyzetnek megfelelően alakítja. Képes megkülönböztetni és felhasználni különféle típusú szövegeket, megkeresni, összegyűjteni és feldolgozni információkat, képes különböző segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni és kifejezni.

A pozitív attitűd magában foglalja a kritikus és építő jellegű párbeszédre való törekvést, az esztétikai minőség tiszteletét és mások megismerésének az igényét. Ehhez ismernünk kell a nyelv másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

1.6.2.2. IDEGEN NYELVI KOMMUNIKÁCIÓ

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédkésztség, olvasott szöveg értése és íráskésztség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

SZÜKSÉGES ISMERETEK, KÉPESSÉGEK, ATTITÜDÖK

Az idegen nyelvi kommunikáció feltételezi a szókincsnek és a funkcionális nyelvtannak, valamint a szóbeli interakciók főbb típusainak és a nyelvi stílusoknak az ismeretét. Fontos a társadalmi hagyományoknak, valamint a nyelvek kulturális vonatkozásainak és változatosságának az ismerete is.

Az idegen nyelvi kommunikációhoz szükséges képességek felölelik a szóbeli üzenetek megértését, beszélgetések kezdeményezését, folytatását és lezárását, valamint a szövegolvasást, értést és alkotást az egyéni igényeknek megfelelően. Továbbá az egyénnek képesnek kell lennie a segédeszközök megfelelő használatára és az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretekben történő elsajátítására is.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

1.6.2.3. MATEMATIKAI KOMPETENCIA

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

SZÜKSÉGES ISMERETEK, KÉPESSÉGEK, ATTITÜDÖK

A matematika terén szükséges ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek és struktúrák, az alpműveletek és alapvető matematikai reprezentációk fejlődő ismeretét, a matematikai fogalmak, összefüggések és koncepciók és azon kérdések megértését, amelyekre a matematika választ adhat.

A matematikai kompetencia birtokában az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. Követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket, megérti a matematikai bizonyítást, a matematika nyelvén kommunikál, valamint alkalmazza a megfelelő segédeszközöket.

A matematika terén a pozitív attitűd az igazság tiszteletén és azon a törekvésen alapszik, hogy a dolgok logikus okát és érvényességét keressük.

1.6.2.4. TERMÉSZETTUDOMÁNYOS KOMPETENCIA

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

SZÜKSÉGES ISMERETEK, KÉPESSÉGEK, ATTITÜDÖK

A természettudományok esetében elengedhetetlen a természeti világ alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek, a technológiai folyamatoknak, valamint a mindezek emberi alkalmazása során kifejtett tevékenységek természetére gyakorolt hatásának az ismerete. Ezeknek az ismereteknek a birtokában az egyén megérti a tudományos elméletek szerepét a társadalmi folyamatok formálódásában, az alkalmazások és a technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait a társadalom egészében (a döntéshozatallal, értékekkel, erkölcsi kérdésekkel, kultúrával stb. kapcsolatosan).

A természettudományos kompetencia birtokában az egyén képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során. Gyakorlatias módon tudja a tudását alkalmazni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében, valamint a természettudományos és műszaki műveltséget igénylő döntések meghozatalában. Kritikus az áltudományos, az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben. Képes és akar cselekedni a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása érdekében lokálisan, és globális vonatkozásokban egyaránt.

A természettudományos kompetencia kritikus és kíváncsi attitűdöt, az etikai kérdések iránti érdeklődést, valamint a biztonság és a fenntarthatóság tiszteletét egyaránt magában foglalja – különösen a tudományos és technológiai fejlődés saját magunkra, családjunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatásával kapcsolatban.

1.6.2.5. DIGITÁLIS KOMPETENCIA

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítás, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

SZÜKSÉGES ISMERETEK, KÉPESSÉGEK, ATTITÜDÖK

A digitális kompetencia a természetnek, az IST szerepének és lehetőségeinek értését, alapos ismeretét jelenti a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában. Magában foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat – szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás-kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) – a szabadidő, az információmegosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és a kutatás terén. Az egyénnek értenie kell,

miként segíti az IST a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az IST interaktív használatához kapcsolódó etikai elveket.

A szükséges képességek felölelik az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Idetartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás, az IST alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.

Az IST használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes használata érdekében. A kompetencia fejlődését segítheti továbbá a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel.

1.6.2.6. A HATÉKONY, ÖNÁLLÓ TANULÁS

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

SZÜKSÉGES ISMERETEK, KÉPESSÉGEK, ATTITŪDÖK

A munka- vagy karriercélok teljesítését szolgáló tanuláshoz az egyénnek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról, képességekről és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy az egyén ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatást/támogatást.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető képességek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IST-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek, elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. Az egyénnek képesnek kell lennie a közös munkára és tudásának másokkal való megosztására, saját munkája értékelésére és szükség esetén tanács, információ és támogatás kérésére.

A pozitív attitűd, tanulási iránti motivációt feltételez, folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy korábbi tanulási és élettapasztalatainkat felhasználjuk, új

tanulási lehetőségeket kutassunk fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazzuk.

1.6.2.7. SZOCIÁLIS ÉS ÁLLAMPOLGÁRI KOMPETENCIA

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

SZÜKSÉGES ISMERETEK, KÉPESSÉGEK, ATTITÜDÖK

A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzen saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel, megértse az egészséges életvitelnek ebben játszott meghatározó szerepét. A sikeres kapcsolatok és társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat, a viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályok megértése. Fontos az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetésmentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető koncepciók ismerete. Kívánatos a tájékozódás az európai társadalmak multikulturális és társadalmi-gazdasági dimenzióiban, továbbá a nemzeti kulturális identitás és az európai identitás kapcsolatának a megértése.

E kompetencia alapja az a képesség, hogy különféle területeken hatékonyan tudjunk kommunikálni, figyelembe vesszük és megértjük a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereinkben bizalmat keltünk, és empatikusak vagyunk. Ide tartozik még a stressz és a frusztráció kezelése, a változások iránti fogékonyság. Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Ide tartozik még a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés, a sokféleség elismerése. Fontos része ennek az attitűdnek a személyes előítéletek leküzdésére és a kompromisszumra való törekvés.

Az állampolgári kompetencia a demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul, ahogyan ezek az Európai Unió Alapjogi Chartájában és a nemzetközi nyilatkozatokban szerepelnek, és ahogyan ezeket helyi, regionális, nemzeti, európai és nemzetközi szinten alkalmazzák.

A kompetencia magában foglalja az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem fő eseményeinek és tendenciáinak, továbbá a társadalmi és politikai mozgalmak céljainak, értékeinek és politikáinak az ismeretét. Ide tartozik az európai integráció és az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek az ismerete, valamint az európai sokféleség és a kulturális identitás tudatosítása is.

Az állampolgári kompetencia olyan képességeket igényel, mint a közügyekben való hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránti szolidaritás és érdeklődés. Magában foglalja a közösségi

tevékenységek és a különböző szinteken – a helyi szinttől a nemzeti és európai szintig – hozott döntések kritikus és kreatív elemzését, a döntéshozatalban való részvételt, elsősorban szavazás útján.

A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség és a demokrácia tiszteletét, a vallási és etnikai csoportok kulturális sokszínűségének megértését. Magában foglalja a településhez, az országhoz, az EU-hoz és általában az Európához való tartozást, a részvétel iránti nyitottságot a demokratikus döntéshozatal valamennyi szintjén, valamint a felelősségérzetnek és a közösségi összetartást megalapozó közös értékek elfogadásának és tiszteletben tartásának a kinyilvánítását (pl. a demokratikus elvek tiszteletben tartása). Az alkotó részvétel az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntartható fejlődés támogatását és mások értékeinek, magánéletének a tiszteletét is jelenti.

1.6.2.8. KEZDEMÉNYEZŐKÉPESSÉG ÉS VÁLLALKOZÓI KOMPETENCIA

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben, a munkahelyén is abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újírtásra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

SZÜKSÉGES ISMERETEK, KÉPESSÉGEK, ATTITŰDÖK

A szükséges ismeretek egyrészt az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, értelmezését, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértését, a pénz világában való tájékozódást foglalják magukban. Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeivel is.

Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, delegálás, az elemzés, a kommunikálás, a tapasztalatok értékelése, kockázatfelmérés és vállalás, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés.

A pozitív attitűdöt a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában egyaránt. Feltételezi a célok elérését segítő motivációt és elhatározottságot, legyenek azok személyes, másokkal közös és/vagy munkával kapcsolatos célok vagy törekvések.

1.6.2.9. ESZTÉTIKAI-MŰVÉSZETI TUDATOSSÁG ÉS KIFEJEZŐKÉPESSÉG

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

SZÜKSÉGES ISMERETEK, KÉPESSÉGEK, ATTITÜDÖK

Az esztétikai, művészeti tudatosság és kifejezőképesség feltételezi a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökségnek, valamint az egyének, közösségeinek a világban elfoglalt helyének a tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét, a népszerű kortárs kultúra és kifejezőmódok vonatkozásában is. Idetartozik Európa (az európai országok, nemzetek és kisebbségek) kulturális és nyelvi sokféleségének a megőrzésére irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása

A pozitív attitűdök alapját a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az arra való készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagítsuk önismeretünket, emberi viszonyainkat, eligazodjunk a világban.

1.7. KÉPZÉSI RENDSZERÜNK

1.7.1. HAT ÉVFOLYAMOS KÉPZÉS

Iskolánk hat évfolyamos osztályában reálorientációs képzés folyik. A Fazekas Mihály Gimnáziumban nagy hagyománya van a **matematika** tantárgy speciális szinten történő oktatásának. A matematika-oktatás előterében a **problémamegoldó gondolkodásra nevelés**, matematikai tevékenységi formákban szerezhető jártasság áll. Az osztályon belül a tanulók tudásszintje alapján két csoportban folyik a tantárgy oktatása, melyek között a 9. évfolyam kezdetéig az átjárás folyamatos. A 9. évfolyamtól az összetétel állandósul, és megállapodik egy speciális matematika és egy informatika csoporttal.

Fontosnak tartjuk és kiemelten kezeljük az informatikai képzést is. Meggyőződésünk, hogy minden diáknak rendelkeznie kell számítástechnikai alapismeretekkel. Célunk, hogy a tanulók a számítógépet eszközként tudják alkalmazni, képesek legyenek rutinszerű felhasználói programok - szövegszerkesztő, adatbázis-kezelő stb. - alkalmazására. Ismerjék meg a számítógépek sokoldalú felhasználásának - pl. Internet - lehetőségeit.

1.7.2. NÉGY ÉVFOLYAMOS KÉPZÉS

Egyik osztályunk szerkezete megegyezik a hat évfolyamos reál osztály 9. osztályos szerkezetével. Így biztosítjuk a jelleg választását azon tanulók számára is, akik a nyolc évfolyamos általános iskolai oktatás után választanak középiskolát. A képzés célja a természettudományos - elsősorban a **matematika** - iránt érdeklődő fiatalok képességeinek kibontakoztatása.

A rendelkezésre álló választható órakeretből egy csoportban a **biológia** tantárgy erősítésére van lehetőség, a természettudományok iránti érdeklődés kielégítésére.

Nyelvoktatásunk alkalmazkodik a nyelvtudás megváltozott szerepéhez, miszerint manapság minden szakma művelőjének szüksége van idegen nyelv(ek) ismeretére. Így a nyelvtanulás cél helyett egyre inkább a munkához szükséges eszköz szerepét veszi át. A nyelvi csoportok szervezésekor igyekszünk maximálisan figyelembe venni a tanulók igényeit. Az idegen nyelvek ismerete iránti igény és az egyetemi képzés szükségletei miatt tanítványaink számára két idegen nyelv tanulását tesszük lehetővé. A legnépszerűbbnek számító angol nyelv mellett (melyet emelt szinten is oktatunk) tanulhatnak: francia, latin, német, spanyol, orosz nyelveket. Ezeket haladó és kezdő szinten oktatjuk.

A **humán** orientációjú képzés célja a humán érdeklődésű, magyar nyelv és irodalom, történelem, művészettörténet, mozgóképművészet iránt érdeklődő diákok képességeinek kibontakoztatása. Itt a természettudományos tantárgyak oktatásának célja a tantervi követelmények teljesítése. Ebben a csoportban a választható órakeretből kiemelten az anyanyelv és irodalom, a történelem valamint az idegen nyelvek oktatását erősítjük.

A **művészeti** - ének-zene, rajz, képzőművészet, művészettörténet - nevelés célja az esztétikai élmény iránti fogékonyság kialakítása, a szép, a tartalmas, az eredeti iránti igény felkeltése. A természetes szépérzék művelésével kívánjuk fejleszteni a harmónia iránti igényt.

A **testi nevelés** kapcsán törekszünk a szellemi és testi nevelés összhangjára. Az egészséges életmód feltétele a mindennapi testedzés alkalmainak megteremtése. A testnevelés órákon, sportköri edzéseken cél az egészséges szervezet edzettségének fokozása, a mozgás iránti igény kialakítása. Törekszünk arra, hogy az önálló testedzés, mozgás szükségletté váljon, beépüljön az életrendbe. Biztosítjuk a téli, nyári sportok (síelés, kerékpározás, vízitúrázás) lehetőségét.

1.7.3. ÖT ÉVFOLYAMOS KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ KÉPZÉS

Az általános iskola 8. osztályának elvégzését követően jelentkezhetnek ide a tanulók. A képzés öt éves. Spanyol-magyar illetve francia-magyar nyelven folyik. Első évben (9. évfolyam) jobbra csak az adott idegen nyelvet tanulják a diákok. A képzés (nyelvtanulás) kezdő szintről indul. A négy évfolyamos gimnáziumi anyag elsajátítása a 10-13. évfolyamon történik. Az adott célnyelven (spanyol vagy francia) tanulják a matematikát, a történelmet, a biológiát (francia – magyar két tanítási nyelvű képzés), illetve földünk és környezetünk nevű tantárgyat (spanyol – magyar két tanítási nyelvű képzés), valamint célnyelvi civilizációt. A 11. évfolyam elvégzését követően itt is biztosítjuk az emelt szintű oktatás lehetőségét minden tantárgyból. A két tanítási nyelvű osztályban a célnyelvi emelt szintű érettségi vizsgát tevő diákok vizsgaeredményüktől függően felsőfokú nyelvvizsgát szerezhetnek.

1.7.4. ÖT ÉVFOLYAMOS NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ KÉPZÉS (NYEK)

A képzés megszervezése:

A NYEK osztályt az 1993. évi LXXIX.tv. 2003. július 23-án elfogadott módosítása (28.§(4), 29.§(2) szerint, illetve a DMJV Önkormányzat Közgyűlésének 175/2005. (VI.30.) határozata alapján szervezzük.

A NYEK osztályban a képzés 5 évfolyamos. A 9. évfolyamon egy intenzív nyelvtanulási szakaszon vesznek részt a tanulók. Az egyik osztályban angol és német nyelvet, valamint informatikát, a másik osztályban spanyol-angol, illetve francia-angol nyelvet, valamint informatikát tanulnak magasabb óraszámban. A közismereti tárgyak tananyaga megegyezik a NAT-ban foglalt alapelvekkel, a 4 évfolyamos képzésre kialakított helyi tanterv követelményeivel. Iskolánkban adottak a feltételek ahhoz, hogy a kezdő szakaszban két idegen nyelvet tanuljanak a diákok. A hagyományok, szakmai lehetőségek biztosítják, hogy az egyik osztályban minden tanuló angol és német nyelvet, a másik osztályban spanyol vagy francia és angol nyelvet tanuljon.

A nyelvoktatás közvetlen célja az, hogy a tanulók tanulmányaik végén legalább egy nyelvből emelt szintű érettségi vizsgát tegyenek. A kilencedik évfolyam befejezése után mind a két idegen nyelv esetén megfelelő óraszámot biztosítunk ahhoz, hogy a tanulók nyelvtudásukat továbbfejleszthessék. A munka megszervezésénél figyelembe vesszük az OM által kiadott útmutatásokat.

1.7.5. EMELT SZINTŰ KÉPZÉSEK

A kerettantervi rendelet (7§ (2) alapján az emelt szintű képzéseinken a tantárgy elsajátítása csak a nem kötelező tanítási órákon való részvétellel lehetséges. Az emelt szintű képzésekre történő beiratkozás a nem kötelező tanítási órákon való részvétel vállalását is jelenti. Erre a jelentkező tanuló és a tanuló szülőinek figyelmét is felhívjuk a minden évben megjelenő felvételi tájékoztatóban. Beiratkozáskor írásban is felhívjuk e tényre az érintettek figyelmét.

11., 12., 13. évfolyamon minden közismereti tantárgyból, a választható órakeret terhére lehetőséget biztosítunk az emelt szintű érettségire való felkészüléshez. A tantárgyválasztás a kerettantervi rendelet 7. 8. 9. §-a alapján történik.

Helyi tantervünkben nyilatkozunk arról, hogy csoportbontást az alábbi tanulócsoporthoz oktatásában alkalmazunk:

- informatika
- idegen nyelvek tanítása
- speciális, emelt szintű matematika
- két tanítási nyelvű osztályban a célnyelven történő oktatás során

ÖT ÉVFOLYAMOS, MAGYAR-SPANYOL KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ OSZTÁLYOK
2008. SZEPTEMBER 1-TŐL BEVEZETVE

TANTÁRGY	ÉVES ÓRASZÁMOK ÉVFOLYAMONKÉNT				
	9.	10.	11.	12.	13.
Magyar nyelv és irodalom	3	3	3	3	4
Történelem (spanyol)		3	3	4	4
Emberismeret és etika					1
Célnyelv (spanyol)	19	6	5	5	4
Célnyelvi civilizáció (spanyol)				2	2
2. Idegen nyelv		4	4	3	3
Matematika (spanyol)	2	4	4	4	4
Informatika	2	1	1,5	1	
Bevezetés a filozófiába					1
Fizika		1,5	2	2,5	
Biológia			1,5	2	2
Kémia		2	2		
Földünk és környezetünk (spanyol)		3	3		
Ének-zene	1	1			
Rajz és vizuális kultúra	2				
Testnevelés és sport	2	3	2	3	2,5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
TANTERVI MODULOK					
Társadalomismeret			1		1
Tánc és dráma					1
Mozgókép és média ism.					1
Művészetek					
11. évfolyam: ének			1	1	
12. évfolyam: rajz			(ének)	(rajz)	
Szabadon szervezhető					
Érettségire felkészítő foglalkozás (választható)				2	2
Kötelező óraszám:	27,5	27,5	30	30	30
Adható a 24/2003 OM rendelet alapján	5	5	5	5	5
MAXIMÁLIS ÓRASZÁM:	32,5	32,5	35	35	35

ÖT ÉVFOLYAMOS, MAGYAR-FRANCIA KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ OSZTÁLYOK
2008. SZEPTEMBER 1-TŐL BEVEZETVE

TANTÁRGY	ÉVES ÓRASZÁMOK ÉVFOLYAMONKÉNT				
	9.	10.	11.	12.	13.
Magyar nyelv és irodalom	3	3	3	3	4
Történelem (francia)		3	3	4	4
Emberismeret és etika					1
Célnyelv (francia)	19	6	5	5	4
Célnyelvi civilizáció (francia)				2	2
2. Idegen nyelv		4	4	3	3
Matematika (francia)	2	4	4	4	4
Informatika	2	1	1,5	1	
Bevezetés a filozófiába					1
Fizika		1,5	2	2,5	
Biológia (francia)			2,5	3	2
Kémia		2	2		
Földünk és környezetünk		2	2		
Ének-zene	1	1			
Rajz és vizuális kultúra	2				
Testnevelés és sport	2	3	2	3	2,5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
TANTERVI MODULOK					
Társadalomismeret			1		1
Tánc és dráma					1
Mozgókép és média ism.					1
Művészetek			1	1	
11. évfolyam: ének			(ének)	(rajz)	
12. évfolyam: rajz					
Szabadon szervezhető					
Érettségire felkészítő foglalkozás (választható)				2	2
Kötelező óraszám:	27,5	27,5	30	30	30
Adható a 24/2003 OM rendelet alapján	5	5	5	5	5
MAXIMÁLIS ÓRASZÁM:	32,5	32,5	35	35	35

ÖT ÉVFOLYAMOS, NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ OSZTÁLYOK (ANGOL-NÉMET)**EMELT INFORMATIKA****2008. SZEPTEMBER 1-TŐL BEVEZETVE**

TANTÁRGY	ÉVES ÓRASZÁMOK ÉVFOLYAMONKÉNT				
	9.	10.	11.	12.	13.
Magyar nyelv és irodalom	2	4	4	4	4
Történelem		2	2	3	3
Emberismeret és etika				1	
Angol nyelv	10	4	4	5	4
Célnyelvi civilizáció					
Német nyelv	6	4	4	5	5
Matematika	2	3	3	3	4
Informatika	5	2	3		
Bevezetés a filozófiába					1
Fizika		1,5	2	2,5	
Biológia			1,5	2	2
Kémia		2	2		
Földünk és környezetünk		2	2		
Ének-zene	1	1			
Rajz és vizuális kultúra	1	1			
Testnevelés és sport	2	3	2	3	2,5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Tanulásmódszertan	1,5				
TANTERVI MODULOK					
Társadalomismeret			1		1
Tánc és dráma					1
Mozgókép és média ism.					1
Művészetek					
11. évfolyam: ének			1	1	
12. évfolyam: rajz			(ének)	(rajz)	
Szabadon szervezhető					
Érettségire felkészítő foglalkozás (választható)				2	2
Kötelező óraszám:	27,5	27,5	30	30	30
Adható a 24/2003 OM rendelet alapján	4	4	3	3	3
MAXIMÁLIS ÓRASZÁM:	31,5	31,5	33	33	33

**ÖT ÉVFOLYAMOS, NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ OSZTÁLYOK (SPANYOL-ANGOL) HUMÁN
2008. SZEPTEMBER 1-TŐL BEVEZETVE**

TANTÁRGY	ÉVES ÓRASZÁMOK ÉVFOLYAMONKÉNT				
	9.	10.	11.	12.	13.
Magyar nyelv és irodalom	2	5	5	5	5
Történelem	1	3	3	3,5	4
Emberismeret és etika				1	
Spanyol nyelv	10	4	4	4	4
Célnyelvi civilizáció					
Angol nyelv	5	4	4	4	4
Matematika	2	3	3	3	4
Informatika	5	1	1		
Bevezetés a filozófiába					1
Fizika		1,5	2	2,5	
Biológia			1,5	2	2
Kémia		2	2		
Földünk és környezetünk		2	2		
Ének-zene	1	1			
Rajz és vizuális kultúra	1	1			
Testnevelés és sport	2	3	2	3	2,5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Tanulásmódszertan	1,5				
TANTERVI MODULOK					
Társadalomismeret			1		1
Tánc és dráma					1
Mozgókép és média ism.					1
Művészetek					
11. évfolyam: ének			1	1	
12. évfolyam: rajz			(ének)	(rajz)	
Szabadon szervezhető					
Érettségire felkészítő foglalkozás (választható)				2	2
Kötelező óraszám:	27,5	27,5	30	30	30
Adható a 24/2003 OM rendelet alapján	4	4	3	3	3
MAXIMÁLIS ÓRASZÁM:	31,5	31,5	33	33	33

**ÖT ÉVFOLYAMOS, NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ OSZTÁLYOK (FRANCIA-ANGOL) HUMÁN
2008. SZEPTEMBER 1-TŐL BEVEZETVE**

TANTÁRGY	ÉVES ÓRASZÁMOK ÉVFOLYAMONKÉNT				
	9.	10.	11.	12.	13.
Magyar nyelv és irodalom	2	5	5	5	5
Történelem	1	3	3	3,5	4
Emberismeret és etika				1	
Francia nyelv	10	4	4	4	4
Célnyelvi civilizáció					
Angol nyelv	5	4	4	4	4
Matematika	2	3	3	3	4
Informatika	5	1	1		
Bevezetés a filozófiába					1
Fizika		1,5	2	2,5	
Biológia			1,5	2	2
Kémia		2	2		
Földünk és környezetünk		2	2		
Ének-zene	1	1			
Rajz és vizuális kultúra	1	1			
Testnevelés és sport	2	3	2	3	2,5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Tanulásmódszertan	1,5				
TANTERVI MODULOK					
Társadalomismeret			1		1
Tánc és dráma					1
Mozgókép és média ism.					1
Művészetek					
11. évfolyam: ének			1	1	
12. évfolyam: rajz			(ének)	(rajz)	
Szabadon szervezhető					
Érettségire felkészítő foglalkozás (választható)				2	2
Kötelező óraszám:	27,5	27,5	30	30	30
Adható a 24/2003 OM rendelet alapján	4	4	3	3	3
Maximális óraszám:	31,5	31,5	33	33	33

**NÉGY ÉVFOLYAMOS EMELT MATEMATIKA OSZTÁLYOK
2008. SZEPTEMBER 1-TŐL BEVEZETVE**

TANTÁRGY	ÉVES ÓRASZÁMOK ÉVFOLYAMONKÉNT			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Történelem	2	1,5	3	3
Emberismeret és etika			1	
Angol nyelv	3	2,5	3	3
Célnyelvi civilizáció				
2. Idegen nyelv	2,5	2	3	3
Matematika	7	7	6	6
Informatika	1,5	1	1,5	1,5
Bevezetés a filozófiába				1
Fizika	1,5	2	2,5	
Biológia		1,5	2	2
Kémia	2	2		
Földünk és környezetünk	2	2		
Ének-zene	1	1		
Rajz és vizuális kultúra	1	1		
Testnevelés és sport	3	2	3	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1
TANTERVI MODULOK				
Társadalomismeret (történelem része)		1		1
Tánc és dráma (magyar része)				1
Mozgókép és média ism. (magyar része)				1
Művészetek 11. évfolyam: ének 12. évfolyam: rajz			1 (ének)	1 (rajz)
Szabadon szervezhető				
Érettségire felkészítő foglalkozás (választható)			2	2
Kötelező óraszám:	27,5	27,5	30	30
Adható a 24/2003 OM rendelet alapján	4	4	3	3
MAXIMÁLIS ÓRASZÁM:	31,5	31,5	33	33

NÉGY ÉVFOLYAMOS, EMELT BIOLÓGIA OSZTÁLYOK
2008. SZEPTEMBER 1-TŐL BEVEZETVE

TANTÁRGY	ÉVES ÓRASZÁMOK ÉVFOLYAMONKÉNT			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Történelem	2	1,5	3	3
Emberismeret és etika			1	
Angol nyelv	3	2,5	3	3
Célnyelvi civilizáció				
2. Idegen nyelv	2,5	2	3	3
Matematika	3	3	3	4
Informatika	1,5	1	1,5	1,5
Bevezetés a filozófiába				1
Fizika	1,5	2	2,5	
Biológia	2	3	4	4
Kémia	2	2		
Földünk és környezetünk	2	2		
Ének-zene	1	1		
Rajz és vizuális kultúra	1	1		
Testnevelés és sport	3	2	3	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1
TANTERVI MODULOK				
Társadalomismeret (történelem része)		1		1
Tánc és dráma (magyar része)				1
Mozgókép és média ism. (magyar része)				1
Művészetek 11. évfolyam: ének 12. évfolyam: rajz			1 (ének)	1 (rajz)
Szabadon szervezhető				
Érettségire felkészítő foglalkozás (választható)			2	2
Kötelező óraszám:	27,5	27,5	30	30
Adható a 24/2003 OM rendelet alapján	4	4	3	3
MAXIMÁLIS ÓRASZÁM:	31,5	31,5	33	33

**HAT ÉVFOLYAMOS OSZTÁLYOK, SPECIÁLIS MATEMATIKA
2008. SZEPTEMBER 1-TŐL BEVEZETVE**

TANTÁRGY	ÉVES ÓRASZÁMOK ÉVFOLYAMONKÉNT					
	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	4	3	4	4	4	4
Történelem	2	2	2	1,5	3	3
Emberismeret és etika					1	
Angol nyelv	3	3	3	2,5	3	3
2. Idegen nyelv			2,5	2	3	3
Matematika	6	6	7	7	6	6
Informatika	2	1,5	1,5	1	1,5	1,5
Bevezetés a filozófiába						1
Fizika	1,5	1,5	1,5	2	2,5	
Biológia	1,5	1,5		1,5	2	2
Kémia	1,5	1,5	2	2		
Földünk és környezetünk	1,5	1,5	2	2		
Ének-zene	1	1	1	1		
Rajz és vizuális kultúra	1	1	1	1		
Technika és életvitel	0,5	1				
Testnevelés és sport	3	2	3	2	3	2
Osztályfőnöki	0,5	0,5	1	1	1	1
TANTERVI MODULOK						
Ember és társ. ism. etika		1				
Társadalomismeret (történelem része)				1		1
Tánc és dráma (magyar része)						1
Mozgóképfelismerés és média ism. (magyar része)		1				1
Művészetek 11. évfolyam: ének 12. évfolyam: rajz					1 (ének)	1 (rajz)
Szabadon szervezhető						
Érettségire felkészítő foglalkozás (választható)					2	2
Kötelező óraszám:	25	25	27,5	27,5	30	30
Adható a 24/2003 OM rendelet alapján	4	4	4	4	3	3
MAXIMÁLIS ÓRASZÁM:	29	29	31,5	31,5	33	33

HAT ÉVFOLYAMOS OSZTÁLYOK, EMELT INFORMATIKA
2008. SZEPTEMBER 1-TŐL BEVEZETVE

TANTÁRGY	ÉVES ÓRASZÁMOK ÉVFOLYAMONKÉNT					
	7.	8.	9.	10.	11.	12
Magyar nyelv és irodalom	4	3	4	4	4	4
Történelem	2	2	2	1,5	3	3
Emberismeret és etika					1	
Angol nyelv	3	3	3	2,5	3	3
2. Idegen nyelv			2,5	2	3	3
Matematika	6	6	4	4	3,5	4
Informatika	2	1,5	3	3	3	3
Bevezetés a filozófiába						1
Fizika	1,5	1,5	1,5	2	2,5	
Biológia	1,5	1,5		1,5	2	2
Kémia	1,5	1,5	2	2		
Földünk és környezetünk	1,5	1,5	2	2		
Ének-zene	1	1	1	1		
Rajz és vizuális kultúra	1	1	1	1		
Technika és életvitel	0,5	1				
Testnevelés és sport	3	2	3	2	3	2
Osztályfőnöki	0,5	0,5	1	1	1	1
TANTERVI MODULOK						
Ember és társ. ism. etika		1				
Társadalomismeret (történelem része)				1		1
Tánc és dráma (magyar része)						1
Mozgókép és média ism. (magyar része)		1				1
Művészetek 11. évfolyam: ének 12. évfolyam: rajz					1 (ének)	1 (rajz)
Szabadon szervezhető						
Érettségire felkészítő foglalkozás (választható)					2	2
Kötelező óraszám:	25	25	27,5	27,5	30	30
Adható a 24/2003 OM rendelet alapján	4	4	4	4	3	3
MAXIMÁLIS ÓRASZÁM:	29	29	31,5	31,5	33	33

2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A gimnáziumban tanuló diákok életkoránál fogva ez az iskolatípus a legalkalmasabb arra, hogy az oktatás-nevelés folyamata során célul tűzze ki a **személyiség fejlesztését**, kibontakozásának lehetőségét is.

A tanítási órákon törekszünk az **önálló ismeretszerzés** képességének kialakítására. Egy-egy témakör egyéni feldolgozása, egy korszak önálló bemutatása, kísérletek önálló elvégzése alkalmas erre. A tanórán kívüli foglalkozások, természeti környezetben megtartott gyakorlati órák, az önképző kör célja a változatos, sokoldalú tanítási-tanulási folyamat létrehozása. A foglalkozásokon folyó közös munka alapja az együttműködés, a pozitív munkamorál, az egészséges **önismeret**, önértékelés kialakítása.

Célunk a **művelt, sokoldalúan fejlett személyiség** formálása, aki a művelődés, fejlődés lehetőségeit megtalálja az iskolán kívül is. A tanítási-tanulási folyamatba beépítjük a múzeumokban, könyvtárban, történelmi emlékhelyen, színházban, koncerten szerzett ismereteket is. Törekszünk arra, hogy ezáltal az **értékítéletük** pozitív irányba haladjon, és az értelmiségi életvitelhez méltó önművelés szokásukká váljon.

A gimnáziumi diákélet megfelelő szintér a demokratikus életformára való felkészüléshez. A tanulók gyakorolhatják jogukat, ugyanakkor a kötelességek teljesítését is megtanulják. Elsajátíthatják a társas környezetben élés alapszabályait, egymás **elfogadását**, a másság tolerálását, az egymás iránt érzett **tisztelet** és **felelősség** gyakorlását.

A személyiség tiszteletben tartása mellett elvárjuk, hogy diákjaink az **esztétikum**, az **illem** szabályait figyelembe véve jelenjenek meg. Észrevegység környezetükben, a természetben, az emberben, a gondolkodás tisztaságában a szépet és törekedjenek ennek megvalósítására is.

A helyi tantervünkben rögzített ismeretek elsajátítása eszköz a **tanulók személyiségének minél teljesebb kibontakoztatásához**. Az ismeretek elsajátítása pedig eszköz a tanulók önálló ismeretszerzési képességének fejlesztéséhez. A személyiségfejlesztés szinterei az iskolában a különböző tanórai és tanórán kívüli tevékenységekkel vannak összefüggésben.

A tevékenységi területek a következők:

- iskolai
 - tanórák
 - szakkörök
 - énekkar
 - iskolai sportkör
 - tanulmányi és egyéb versenyek
- iskolán kívüli
 - csoportos kirándulás, túra
 - táborok
 - kulturális rendezvénye

3. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A személyiségfejlesztéssel összefüggésben **közösségi élmény erősítése** és tudatosítása is fontos pedagógiai feladat, amely áthatja az egész iskolai életet.

A gimnáziumban tanuló diákok abban az életkorban vannak, amikor tudatosan alakítják kapcsolatukat a közösséggel, a társadalommal. Az iskolán belül is különböző szinteken nyílik lehetőség az együttélés szabályainak kialakítására, gyakorlására. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatainkat a NAT közös követelményei alapján határoztuk meg.

A mi diákjaink is ismerjék meg, és ismerjék el az **európai egység** megvalósulásának fontosságát, és ebben hazánk szerepét! Tanulmányaik és a világban való tájékozódásuk alapján ismerjék meg az európai kultúrát, a környező országok földrajzát, történelmét, szokásait. Legyenek nyitottak a különböző szokások, vallások, **a másság** iránt! Erre jó alkalom nyílik a földrajz, történelem, idegen nyelv, ének-zene, tánc és dráma oktatása során. A **nemzetközi kapcsolatok** ápolására is szolgálnak a külföldi iskolákkal való kapcsolataink, az idegen országokba való közös utazások.

Az európai kultúrát, művészetet igazán akkor értékelik, ha kellő büszkeséggel és öntudattal vallják magyarságukat, a **nemzeti kultúra** ismeretét. Ezt is szolgálják a tanulmányi kirándulások. A kiemelkedő magyar tudósok, művészek, felfedezők, sportolók tevékenységét minden tanterv középpontba helyezi.

A **közvetlen környezet**, a város ismerete és szeretete elengedhetetlen követelmény. Elsősorban a magyar irodalom, történelem, társadalomismeret tantárgyak alkalmasak az információk bővítésére, az egészséges lokálpatriotizmus táplálására. Tudatosan törekszünk arra, hogy minden diákunk megismerje a nevezetességeket, emlékhelyeket.

A diák mindennapi közege az iskola, a diákönkormányzat, ahol a **közösségi együttélés**, a demokrácia szabályainak gyakorlására van lehetősége. Iskolánkban évek óta működik diákönkormányzat. A diákmozgalmat segítő tanár közreműködésével gyakorolják a demokratikus szervezet létrehozását, a jogok gyakorlását. Megtanulják, hogy a vezetői munka felelősséggel jár. Célunk az, hogy önállóan, a közösség kívánságait figyelembe véve igényes programokat szervezzenek. Tegyenek szert megfelelő önirányítási, önkiszolgálási képességekre! Tanuljanak meg kulturáltan vitatkozni, önállóan véleményt nyilvánítani, tetteikért és szavaikért felelősséget vállalni!

Az osztályközösség formálása, alakítása elsősorban osztályfőnöki feladat. Az együttélés szabályainak gyakorlása, betartása mindennapi feladat. A diákok törekedjenek egymás megértésére, elfogadására! Elsősorban a magyar és az osztályfőnöki órákon – de valójában minden tanórán – van lehetőség a kommunikációs kultúra fejlesztésére.

3.3.1. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS SZERVEZETI KERETEI

Szakkörök

Igény és érdeklődés szerint alakulnak. Vezetői a gimnázium tanárai, esetleg külső előadók. Önkéntes csatlakozás szerint szerveződnek. A részvétel feltétele a tantárgy, művészeti ág iránt való fokozott érdeklődés és érzék. A jelentkezéssel a tanuló vállalja, hogy a foglalkozásokra rendszeresen eljár. Ingyenes szolgáltatás.

Önképzőkör, diákkör

A kiemelkedően tehetséges, érdeklődő tanulók számára. A csoport önkéntes szerveződéssel alakul, tagjai vállalják a rendszeres, aktív részvételt. Vezetője az iskola tanára vagy volt diákja. Ingyenes szolgáltatás.

Iskolai sportkör

Önkéntes szerveződéssel működő ingyenes foglalkozás, a Fazekas SE keretein belül. Az iskolai sportkör feladatait az iskolával kötött megállapodás alapján az iskolában működő diáksport egyesület látja el (Közoktatási törvény 52§ (9))

Diákönkormányzat

Az iskola tanulói - a közoktatási törvény szellemében - önkéntes szerveződéssel diákönkormányzatot hozhatnak létre, amely saját szervezeti és működési szabályzat szerint dolgozik. Osztályonként 1-2 osztályképviselő alkotja a diákönkormányzat közösségét. A közösség DT-titkárt választ, aki képviseli a diákság érdekeit, irányítja a DÖK munkáját, kapcsolatot tart az iskolavezetéssel. A diákönkormányzat munkáját az igazgató által megbízott tanár segíti. A diákönkormányzat feladata: az oktatási törvény által biztosított jogok gyakorlása, iskolai programok szervezése, a tanulók érdekképviselése. Jogkörébe tartozik, hogy dönthet saját működéséről, az iskolarádió, iskolaújság szervezéséről, saját vezetőinek megbízásáról. A DÖK hatékony működése nagyban hozzájárul a demokratikus szemléletmód kialakításához, annak igényléséhez.

4. A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

A **gimnáziumi korosztályra kevésbé jellemző**, hogy gyakoriak lennének az ilyen jellegű nehézségek. Ez egyrészt magyarázható azzal, hogy 14 éves korukra már tartanak a szocializáció azon szintjén, hogy ne legyenek tartós beilleszkedési gondjaik. Ennek ellenére, természetesen nekünk is fel kell készülni az efféle nevelési helyzetek megoldására. Emellett a hat évfolyamos **tehetséggondozó osztályunk** tanulóinak **fokozottan jellemző lehet** a beilleszkedési probléma. Az ő esetükben arra törekszünk, hogy – amennyiben megoldható – már a tanév megkezdése előtt találkozhassanak egymással és az osztályfőnökkel. Önkéntes alapon egy-egy kolléga nyári táborozást szervez.

Ha beilleszkedési, magatartási rendellenességet tapasztalunk, feltétlenül körültekintően közelítünk az esethez. Pedagógiai szempontból fontos, hogy úgy kezdjük a vizsgálathoz, hogy közben **ne érje a tanulót sérelem, hátrányos megkülönböztetés**. Mindenekelőtt az osztályfőnökök az, akinek mindenről tudnia kell. Az osztályban tanító kollégák tapasztalataikról folyamatosan tájékoztatják. Ha az osztályfőnök szükségesnek tartja, bevonja a szülőt is.

Előfordul, hogy a tanuló iskolai magatartási zavara a családi élet rendezetlenségére vezethető vissza. Lehetőleg a **saját osztályközösséggel**, nem attól elkülönítve segítünk a tanulónak az iskolai közösségbe való beilleszkedésben. Tartósan fennálló nehézségek esetén az **osztályfőnök** a probléma megoldásába bevonja az iskolai szakembert, a **gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst**. Ha eredménytelen az iskolai gondoskodás, a **szülő beleegyezésével** felvesszük a kapcsolatot **külső szervezetekkel**.

A beilleszkedési zavarokkal összefüggő tanulási problémákat a **délutáni kis létszámú csoportok szervezésével** korrigáljuk. Ebben az esetben – a törvény előírásainak megfelelően - mentesítjük a tanulót az egyes tantárgyrészekből, esetleg tantárgyakból az értékelés alól. Ezt megelőzően be kell szerezni a szakértői véleményt. Ilyenkor a tanulót a pedagógusnak nem a követelmények elsajátítására, hanem az iskola közösségi életébe való beilleszkedésre kell felkészíteni.

5. A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

A tehetség felfedezésére, gondozására hoztuk létre a **tehetséggondozó hatosztályos** csoportunkat, ahova sok esetben már az általános iskolában bontakozó, elsősorban matematikából kiemelkedő gyerekek jönnek. Az ő fogadásukra, felkutatásukra már **hatodik osztályban tartunk tehetséggondozó szakkört**. Amennyiben tanulmányaikat a mi iskolánkban folytatják, bekerülnek a 7. osztályba. Azáltal, hogy emelt óraszámokban tanulják a matematikát, már lehetőséget kapnak tehetségük kibontakoztatására. Az órai munka mellett különböző **tanulmányi versenyeken** vesznek részt. A kiemelkedő képességekkel rendelkező diákok **külön foglalkozást és magasabb szintű feladatokat** igényelnek.

Az egyéb tantárgyakból tehetséges tanulók a **választható foglalkozásokon** kamatoztathatják tudásukat. Emellett szükséges, hogy a szaktanár észrevegye a tehetséget, lehetőséget adjon ennek fejlesztésére. **Differenciáltan foglalkozzon** a tanulóval évközben; **tanulmányi versenyekre való felkészítés** során; **egyéni foglalkozás** keretében.

A tehetség megkülönböztetett figyelmet érdemel más szakórákon, amikor is – lehetőség szerint – tekintettel vagyunk a tanuló esetleges más irányú elfoglaltságára, különbségére. A **tehetséggondozás szinterei** tanórán kívül a **szakkörök, tanulmányi és kulturális versenyek** iskolai, városi és országos szinten. (A művészeti tehetséggondozás hagyományos fóruma a tavaszi **Fazekas-gála**). A **sportversenyek, sportkörök** az e téren tehetséges fiatalok tevékenységének adnak keretet.

Tehát a tehetségfejlesztést a szaktanár végzi, a tantestület többi tagjától pedig **pedagógiai hozzáértést, empátiát igényel** a sajátos helyzet. Amennyiben a tanuló olyan tevékenységben tehetséges, amelyet iskolán kívül folytat, időnként felmentést, haladékot kaphat iskolai tanulmányi munkájában. Ezt hivatalosan is megteheti, amennyiben magántanulói státuszt kérelmez. A tehetség megbecsülése ez esetben abban nyilvánul meg, hogy **segítséget kap a tanuló egyéni felkészüléséhez**, vizsgáinak eredményességéhez. A tehetséges tanulók esetleges beilleszkedési nehézségein a korábban említett pedagógiai tevékenységgel enyhítjük.

6. GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Tanulóinkat arra ösztönözzük, hogy életkoruknak megfelelően **tartalmas, élményekben gazdag diákéletet** éljenek. Igyekszünk ehhez értékes iskolai programokat biztosítani. Lehetőségeinkhez képest próbáljuk megóvni őket a káros külső hatásoktól. Ehhez persze elengedhetetlen a **családi házzal való együttműködés**. A magunk pedagógiai eszközeivel ehhez megadjuk a segítséget.

Iskolánkban a **gyermek- és ifjúságvédelemmel** kapcsolatos feladat elsősorban **megelőzést** jelent. **Mentálhigiénikus végzettséggel** két pedagógus rendelkezik. Közülük az egyik látja el az **ifjúságvédelmi feladatokat a nevelési igazgató helyettes irányításával**. Az osztályfőnökökkel együttműködve felméréseket végez, rendszeresen egyéni foglalkozásokon fogadja a hozzá irányított gyerekeket. **Tájékoztatja** a pedagógusokat, szülőket, diákokat a megelőzésről, a lehetséges segítségnyújtásról. Aktívan részt vesz az iskola **egészségnevelési programjának** megvalósításában. Együttműködik az **iskolaorvossal, védőnővel, a vöröskeresztes tanárral**. Tagja az iskolai fegyelmi bizottságnak.

A **kábítószer-ellenes program** keretében elsősorban a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tart kapcsolatot a különböző szervezetek szakembereivel. **Osztályfőnöki órák, tanári tájékoztatók, belső képzések** alapozták meg a prevenciós munkát. **Néhány tanuló** rendelkezik **képzett kortárssegítő** oklevéllel.

A **gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkáját** a Köznevelési és a Gyermekvédelmi Törvény, valamint a Köznevelési Törvény végrehajtási utasítása alapján végzi. A **veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók felderítését** az osztályfőnökök közreműködésével végzi. **Szükség esetén családlátogatáson** ismeri meg a tanuló környezetét. A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulókról **nyilvántartást** készít. A veszélyeztetettség, hátrányos helyzet típusának és súlyosságának mérlegelése alapján **egyéni pedagógiai tervet**, javaslatot készít – szükség esetén a gyermekvédelem más szereplőinek bevonásával – a probléma kezelésére. A veszélyeztető okok, a hátrányos helyzet megszüntetése, a tanuló problémájának megoldása érdekében **kapcsolatot tart: a nevelési igazgatóhelyetttel, az osztályfőnökökkel, a diákokat patronáló tanárral, a többi pedagógussal, a diákönkormányzat vezetőivel és a szülői szervezet tagjaival**. A veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű diákok szabadidős tevékenységét és tanulási előmenetelét figyelemmel kíséri és adott esetben javaslatot tesz a változásra. **Önismereti csoportot** szervez, szükség esetén **külső szakembereket** is meghív. Kiemelt figyelmet fordít a **szenvédélybetegségek megelőzésére**. Drog- és **bűnmegelőzési programokat szervez**. Az iskolában a

tanulók és a szülők által **jól látható helyen** közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó **fontosabb intézmények címét, telefonszámát**.

Az ifjúságvédelmi feladatok részeként kapcsolatot tartunk különböző városi szervezetekkel:

- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Nevelési Tanácsadó
- Drogambulancia
- Gyermek Ideggondozó
- Rendőrség
- Civil szervezetek

7. A TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM

E tevékenység első lépése mindenképpen a **tanulási kudarc**, a lemaradás **okának felderítése**. Ez elsősorban az egy osztályban tanító pedagógus közösség feladata. A **szaktanárok** egymással és az **osztályfőnökkel** folytatott **folyamatos konzultációja** során kiderül, hogy kik az érintett tanulók. A **félévi és év végi osztályértekezletek** pedig nagyobb egységeként tekintik át a tanulmányi helyzetet.

A lemaradás, kudarc oka többféle lehet:

- **A tanuló nem találta meg a megfelelő tanulási módszert.**
Ez legfőképpen a gimnáziumi tanulmányok első évében fordulhat elő. A **szaktanár** szerepe ilyenkor nagyon fontos, aki a **szülő bevonásával vezeti rá a tanulót a jó módszerre**. Ilyenkor derülhetnek ki az esetleges hiányosságok, egyenetlenségek, amelyeket az általános iskolából hoztak magukkal a gyerekek. Ilyenkor is fontos a **differenciált foglalkoztatás, a felzárkóztatás**. Például ezekre a képzési különbségekre épülnek az iskolánkban a különböző szintű nyelvi csoportok.
- **Sok esetben a beilleszkedési nehézségek (iskolában, kollégiumban) okozzák a lemaradást.**
Ilyenkor van szükség a **szaktanár, osztályfőnök**, esetleg gyermekvédelmi **szakember közös segítségére**.
- **Az is előfordul, hogy a tanuló szorgalma, munkamorálja nem felel meg a követelménynek.**
Ez esetben ezt kell erősíteni a **szülőkkel tanácskozva**. Megeshet, hogy ezek a kudarcok a tanulót csak egy-egy érik, vagy csak egyetlen tantárgyból. Itt is lehet módszerbeli hiba, vagy készség, szorgalom hiánya.
- **Tanulási lemaradás adódhat a tanuló hosszabb hiányzása esetén is.**
- **A családi élet bonyodalmai szintén közrejátszhatnak a tanulási kudarcokban.**

Ennek kezelése a gyermek- és ifjúsági felelősre tartozik, illetve külső szakemberre.

Adódhat olyan helyzet, amikor a tanulási **kudarckiderítésének okát szakemberre** kell bízni (nevelési tanácsadó, szakértői bizottság).

Bármilyen is a lemaradás oka, ennek orvoslása az iskola, a pedagógusok kötelessége. A szaktanárok elsősorban **differenciált órai munkával** kísérik meg a helyzet kezelését. A törvény lehetővé teszi, hogy **felzárkóztatás szervezhető** a nem kötelező tanórai foglalkozás keretében a tanulók érdeklődése, igénye szerint. [Kt. 52.§(7)] illetve egyéni – egy – három tanuló részére szervezett – foglalkozás keretében, **egyéni fejlesztési terv** alapján [Kt.52.§(11)c,].

A tanulási problémák jellegétől függően a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatási programját külön éves tervként készítjük el.

8. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

Iskolánk beiskolázási tapasztalatai igazolják, hogy viszonylag kevés a szociális hátránnyal küzdő tanuló. Ennek ellenére – elsősorban az **osztályfőnök** és **gyermek- és ifjúságvédelmi felelős** feladata – a folyamatos felderítés.

A hátrányok enyhítését szolgáló lehetőségek, tevékenységi formák:

A képességeknek megfelelő képzési szint a **szervezett csoportos felzárkóztatásra** hivatott. A csoportbontások alkalmat adnak arra, hogy a képességek, illetve a tantárgyi felkészültség alapján foglalkozzunk a tanulókkal. A csoportok szükség esetén átjárhatók. (pl. idegen nyelv, matematika) A valamilyen okból lemaradó tanulók számára **egyéni felzárkóztató foglalkozásokat** tartunk.

A Fazekas Mihály Gimnázium a maga szellemiségével, programjával, a **változatos tanulásszervezéssel** igyekszik biztosítani, hogy diákjai érdeklődésüknek, eredményeiknek megfelelő továbbtanulási irányt választhassanak. Emellett a speciális osztályokba való jelentkezés már bizonyos irányultságot jelent. Mindemellett ez a választás nem zárja ki az iránymódosítást. A **tehetség gondozás különböző formáival** is törekszünk a **személyre szóló fejlesztésre**. Az emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások választásának lehetősége is a továbbtanulási irányt hivatott erősíteni.

Az **osztályfőnöki munka** része a kifejezett **pályaorientáció**, amikor is a **tanulók érdeklődésének** megfelelően feltérképezik a lehetőségeket, esetleg **meghívott előadó** segítségével tájékozódnak. Az **önismereti gyakorlatok** szintén segítenek a döntésben. A 11. 12. évfolyamon a nevelési igazgatóhelyettes koordinálásával megismerhetik a diákok az egyes **felsőoktatási intézmények kiadványait**.

A jelentkezés előtt a szülők számára is útmutatást adunk. A tanulmányok megkezdése előtt tájékoztatjuk a szülőket és diákokat a **szociális juttatások** lehetőségeiről. A **kedvezményes étkezési lehetőségre** a tanulói jogviszony kezdetén a gazdasági összekötő hívja fel a figyelmet. Meghatározott térítési díj ellenében a diákok az iskolai menzán ebédelhetnek. Az arra jogosultak az **önkormányzat szociális támogatását** kapják.

A **preventív orvosi ellátást** az iskolaorvos végzi heti két alkalommal a gimnáziumban lévő orvosi rendelőben. A rendszeres egészségügyi vizsgálat szakorvosi rendelőben történik előzetes egyeztetéssel.

A kötelező tanulmányi időn túl igénybe vehetők az alábbi **szolgáltatások**:

- **felkészítés** tanulmányi versenyekre
- **konzultáció** tanulási problémákról
- **könyvtárhasználat**
- **számítógép-használat**
- **konditerem-használat**

Valamennyi szolgáltatás során a tanulók kötelesek alkalmazkodni az ott kialakított használati rendhez.

A **tankönyvtámogatás** elvei minden osztályfőnök által ismertek és elfogadottak, a tanév során ezt ismertetik a diákokkal és a szülőkkel.

Iskolánkban hagyománya van a **nyári vízi-, kerékpár-, sporttábornak** és a **téli sítábornak**, amelyeken igen kedvezményes áron vehetnek részt a diákok.

A nevelőtestület minden tagja kötelességének érzi, hogy figyelje a helyi, regionális és országos **pályázati lehetőségeket**, és éljen azokkal. Ily módon rendszeresen hozzájutunk valamilyen kedvezményhez. Az **iskolai alapítvány** hozzájárul a tehetséges diákok versenykiadásaihoz.

9. A SZÜLŐ, TANULÓ, ISKOLAI ÉS KOLLÉGIUMI PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

Az iskola által kitűzött pedagógiai feladatok, nevelési célok, a szülők, diákok előtt is ismertek, egyetértésüket vagy egyéb javaslataikat kifejezhetik. Így elmondhatjuk azt, hogy együttműködésünk alapja a **közös célkitűzés**. A **pedagógiai program** legfőbb elveit már belépéskor ismertetjük a szülőkkel. Ugyancsak ismertek a **házirendben** rögzített jogok, kötelességek és elvárások. A diákönkormányzat egyetértése a törvény által is biztosított követelmény. Emellett meggyőződésünk, hogy csakis a **nézetazonosságon alapuló, közösen elfogadott elvek** esetében számíthatunk az együttműködésre.

Minden tanév elején az újonnan belépő szülőkkel **megismertetjük a pedagógiai programot, a házirendet és a szervezeti és működési szabályzatot**. Belépő diákjainkat is tájékoztatjuk a belső dokumentumok lényegéről. Az osztályfőnökök teljes részletességgel ismertetik, megbeszéljük a házirendet és megkapják a diákok.

A **szülők együttműködhetnek a gyermekvédelemmel foglalkozó szakemberrel**, valamint az **iskolaorvossal**. A drogprevenciós program keretében a szülőket is tájékoztatják az általunk felkért szakemberek.

9.1. AZ INTÉZMÉNY EGYÜTTMŰKÖDÉSE A SZÜLŐKKEL

9.1.1. SZÜLŐK TANÁCSA

A szülő joga, hogy tájékoztatást kapjon az iskola oktatási, nevelési munkájáról. Ezen információkat tartalmazza a pedagógiai program, amelyben részünkről garanciát vállalunk az ígért "szolgáltatás" tartósságára.

Úgy véljük, hogy ezen kívül a **személyes kapcsolatnak** is fontos szerepe van. A tanulók nagy száma miatt ez csak úgy lehetséges, hogy egy **tágabb körű választmány képviseli a teljes szülői közösséget**. Osztályonként két választott szülő alkotja a **Szülők Tanácsát**. A szülői szervezet figyelemmel kíséri a **tanulói jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét**. Az iskola vezetése félévenként két alkalommal tájékoztatást ad a tanulók nagyobb csoportját érintő kérdésekről. Ugyanezen ügyeket tárgyaló félévi és év végi nevelőtestületi értekezleten a szülői tanács képviselője részt vehet. Ezen alkalmak egyben lehetőséget adnak a **szülői véleménynyilvánításra**. (Kt.59.§ (5); Kt.114§(4).

A szülői szervezet tanév elején **dönt saját működéséről**. Az iskola vezetőségével egyetértésben közös munkarendet állítanak össze, kidolgozzák az **együttműködés lehetséges formáit**. E körben a tájékoztatáson túl a **kölcsönös párbeszéd** eshetősége is megvan. A szülői tanács mindenkori elnöke tagja az **Iskolaszéknek**.

A **szülő joga**, hogy gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről, tanulmányi előmeneteléről **rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást**, a neveléshez **tanácsokat, segítséget kapjon**. Jogaival a szülő több módon is élhet. A Kt.14.§ (2) szerint a szülő kötelessége is, hogy éljen az általunk biztosított lehetőségekkel, és az egymás iránti kölcsönös tisztelet jogán tájékoztassuk egymást a diákokkal kapcsolatos tapasztalatokról. Ugyanakkor a törvény egy másik előírását, a (Kt. 2.sz.melléklet) titoktartási kötelezettséget be kell tartani.

9.1.2. SZAKTANÁRI FOGADÓÓRA

Szervezett formában tanévenként egy alkalommal szaktanári fogadóórát tartunk, amely az alsóbb (7. és 8.) évfolyamokon igény szerint évente kétszer is megszervezhető.

9.1.3. SZÜLŐI ÉRTEKEZLET

Évente legalább kétszer szülői értekezletet tart az osztályfőnök, ahol amellet, hogy az adott tanulócsoport munkájáról hangzik el összegző értékelés, a szülő tájékozódhat gyermeke előmeneteléről is. Hagyomány, hogy az **újonnan érkező diákok szülőit összevont értekezleten köszönti az igazgató**, és bemutatja az osztályfőnököket.

A szülői értekezlet **összehívását bármelyik fél kezdeményezheti**, ha ennek szükségét látja. Ezen kívül egyéni egyeztetés alapján az osztályfőnök és a szaktanárok tájékoztatják az érdeklődő szülőket.

A **közvetlenebb partnerkapcsolat** kialakítását segíti – különösen a hetedik osztályos tanulók körében – a **szülő, diák, tanár összejövetelek**. Az osztályfőnökök több esetben már az első tanév megkezdése előtt ún. gólyatábort szerveznek a nyári szünetben. Később is szívesen kirándulnak együtt a szülők és a diákok.

Arra is van példa, hogy a szülői értekezleten részt vesznek az osztályban tanító tanárok és a tanulók is.

Hagyományos rendezvényünk a **Karácsonyi Koncert** és a **Fazekas-gála**, ahol szintén kötetlen beszélgetésre, ismerkedésre van lehetőség minden "fazekasos" partner számára. A **Szalagtűző ünnepély** szintén egy olyan esemény, amely erősíti a szülő-tanár-diák kapcsolatot.

A közoktatási törvény értelmében meg kell említeni a **kölcsönösség fontosságát** is. Ugyanis e szerint a **pedagógus és az iskola kötelessége a folyamatos tájékoztatás**, a **szülő kötelessége**, hogy **megtegyen minden tőle elvárható** gyermeke fejlődéséért, valamint **rendszeres kapcsolatot tartson** a gyermekével foglalkozó pedagógusokkal. A Kt.14.§.(2) szerint a szülők kötelességeinek felsorolása kiegészült azzal, hogy tartson rendszeres kapcsolatot a gyermekével foglalkozó pedagógusokkal, **tartsa tiszteletben az iskola vezetői, pedagógusi emberi méltóságát és jogait**. Amennyiben ez nem valósul meg, a pedagógiai program által is kötelezzük magunkat, hogy időben felhívjuk erre mindkét fél figyelmét, illetve szükség esetén megtesszük a jogi intézkedést.

9.2. EGYÜTTMŰKÖDÉS A DIÁKOKKAL - DIÁKÖNKORMÁNYZAT

A közoktatási törvény értelmében az iskola tanulói közös tevékenységük megszervezésére diákköröket hozhatnak létre. A tanulóközösségek döntési jogkört gyakorolnak - a nevelőtestület véleményének meghallgatásával - saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat az iskolaszékben.

Osztályonként egy választott tanuló vesz részt a diákönkormányzat munkájában. A diáktanács titkára rendszeres kapcsolatot tart a diákmozgalmat segítő tanárral, valamint az iskolavezetéssel.

9.3. AZ INTÉZMÉNYBEN MŰKÖDŐ SZERVEZETEK

9.3.1. ISKOLASZÉK

A közoktatási törvény által is elismert és támogatott **érdekegyeztető szerv**, amely arra hivatott, hogy a közvetlenül érdekeltet egyesítse. Szakma, szülő, gyermek, önkormányzat együttműködése az iskola és az iskolahasználók érdekében tagja a Szülők Tanácsának mindenkor elnöke.

A Fazekas Mihály Gimnáziumban az iskolaszék saját munkaprogramja szerint működik, és a döntési jogkörébe tartozó iskolai ügyekkel foglalkozik.

Ha nyilvánossági rendszerről beszélünk, meg kell említeni a megszólítottak körében a nevelőtestület és az iskolai alkalmazottak speciális csoportjait is, melyek a következők:

9.3.2. ISKOLABIZOTTSÁG

Saját hatáskörben működő **szakmai és érdekképviselői szerv** iskolánkban. Tagjai: **az iskolavezetés, a szakmai munkaközösségek vezetői, a szakszervezet vezetője, valamint a Közalkalmazotti Tanács elnöke.** Az iskolabizottság az iskolavezetés konzultációs partnere. Minden, az iskolát érintő oktatási ügyben **véleményt nyilvánítanak, javaslatot tesznek.** A bizottság tagjai a feltett kérdésekben **egyetértésre törekednek.**

9.3.3. KÖZALKALMAZOTTI TANÁCS

Ez a szervezet a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény értelmében **egyetértési, véleményezési, szabályozási jogokat** gyakorol főleg **gazdálkodási kérdésekben,** valamint a **közalkalmazottak nagyobb csoportját érintő munkáltatói intézkedésekben.**

9.3.4. SZAKSZERVEZET

Iskolánkban a Pedagógus Szakszervezet működik. A törvény szerint a szakszervezet joga, hogy **tagjait** anyagi, szociális és kulturális, valamint élet- és munkakörülményeiket érintő jogairól és kötelezettségeiről **tájékoztassa, érdekeit védje.**

9.4. AZ ISKOLA KÜLSŐ KAPCSOLATAI

A fenntartóval való kapcsolattartás folyamatos, külön megállapodás szerint történik. A **Pedagógiai Intézetek,** illetve a **Városi Pedagógiai Szakszolgálat** szakmai támogatást, továbbképzési bázist jelent számunkra. Kapcsolatot tartunk a **Debreceni Egyetemmel** vezetőtanári megbízások révén. A megállapodás 1-1 félévre szól. Az iskola egyéb külső kapcsolatairól más fejezetekben is említést teszünk.

10. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJA

A gimnáziumi oktatás keretében elsődlegesnek tartjuk az **egészséges életmódra nevelést.** Különböző szakterületek végzik azokat a megelőző egészségnevelési feladatokat, amelyeket a pedagógiai programunkban rögzítettünk és elfogadtunk.

Ifjúságvédelmi felelős

Munkáját a nevelési igazgatóhelyettes irányításával végzi. A **prevenció** érdekében, **külső szervezetekkel tart kapcsolatot,** ahonnan tanévenként meghatározott gyakorisággal **előadókat hív** (szülész-nőgyógyász, allergológus, tüdőgyógyász). Munkájával összefüggésben a **drogkoordinátori szerepet** is ellátja (drogellenes vetélkedőt szervez, plakát pályázatot hirdet). Az újonnan belépő osztályokban a mentális helyzet felderítésére mérést végez.

Biológia munkaközösség

Az adott tananyaghoz kapcsolódóan **felvilágosító, ismeretterjesztő előadásokat** tartanak videó filmanyag vetítésével.

Témakörök:

- Egészséges táplálkozás
- Légúti betegségek
- A dohányzás ártalmai
- Nemi úton terjedő betegségek, fogamzásgátlás
- Keringési, idegrendszeri, hormonális zavarok
- Vércsoportok, szervátültetés, vérátömlesztés

Osztályfőnöki órák

Az egyes évfolyamokon az **egészségnevelési tematika** állandó, csupán az ismeretek bővülnek az **életkornak megfelelően**. Emellett – a tanulók érdeklődésének megfelelően – **előadókat** kérünk a különböző szakterületekről.

Az osztályfőnöki óratervek egészségneveléssel kapcsolatos témakörei:

- egészséges táplálkozás – egészséges életmód (egészséges ételek, korszerű főzési technikák, mozgás, sport)
- mentális egészség (stressz tűrés, stressz oldás, jó időbeosztás)
- a káros szenvedélyek kerülése, elutasítása (dohányzás, drog, alkohol)
- felelősségteljes szexuális élet
- a nemi élet zavarai, szűrővizsgálatok fontossága
- a fogyatékkal élők, a másság elfogadása

Módszerek:

- előadás (szakorvos, pszichológus, iskolaorvos, védőnő)
- beszélgetés, vita
- videofilm vetítés
- kiállítások megtekintése
- vetélkedők
- szituációs játékok
- foto illetve rajzpályázatok

Az egészségnevelési program keretében a **testnevelési munkaközösség** a – diákok testi fejlődését, fizikai állóképességét segíti.

Munkánkban kiemelt szerepe van a **drogprevenációs programnak**. Szakmai szervezettel közösen elnyert pályázat keretében a tantestület néhány tagja tanfolyamon vett részt. A nevelőtestület egésze, valamennyi diák tájékoztató előadásokat hallgatott, néhány tanuló kortárs segítő tanúsítvánnyal rendelkezik.

Elengedhetetlen a szoros és folyamatos **együttműködés az egészségügy** (iskola egészségügyi szolgálat) **szakemberei és a pedagógusok között**.

Elvárások

Iskolaegészségügyi szolgálat

Felméri a tanulók egészségi állapotát, pontos képet ad róla, meghatározott szempontok alapján **javaslatot tesz** az egészségi állapotuk **megőrzésére, fejlesztésére**.

Testnevelő tanárok

Mindennapi testedzés megvalósítása, program kidolgozása a tanulók felmért egészségi állapota ismeretében.

Ifjúságvédelmi felelős

A hátrányos helyzetű és szociálisan rászoruló tanulók helyzetének feltárása.

Drogügyi koordinátor

Az iskola **drogstratégiájának** kidolgozása.

Pedagógusok

Segítik a **szülőkkal való kapcsolattartást**, a családi anamnézis felvételét; **jelzik** a tanulók testi fejlődésével, teherbíró-képességével, magatartásával, látásával, hallásával kapcsolatos vagy egyéb (pl. mentális problémákat) **változásokat**.

11. AZ ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA

A környezeti nevelés tartalma – világszerte, így Magyarországon is – kiszélesedett, a **fenntarthatóságra**, az emberiség jövőjének biztosítására irányul. Gondot kell arra fordítanunk, hogy diákjaink a jövőben, mindennapi életvitelükben képesek legyenek a bonyolultabb természeti, társadalmi, gazdasági és politikai konfliktusokat kezelni, megoldani. Meg kell alapoznunk tanítványaink **környezeti erkölcsét, társadalmi-természeti felelősségét**, formálnunk kell alakuló értéktudatát, együttműködési képességeit, a személyes és a közös felelősségtudat alapjait.

A nevelési célok hatékony **személyiségformálást**, az önszabályozás és egyben a társas **együttműködés** és **konfliktuskezelés** készségeinek erősítését igénylik. A fenntarthatóság pedagógiája a környezetért felelős, aktív kiscsoportok és tágabb közösségek kialakítására törekszik, előtérbe emelve azokat a tanulásszervezési módszereket, amelyekben felerősödhet a társas részvétel, felértékelődhet a felelős együttműködés.

A környezeti nevelés – a fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata – kiterjed az emberi együttélés, illetve az ember-természet kapcsolat bemutatására és formálására, egyben elősegíti a **környezeti- és egészség-tudatosság** erősödését. A pedagógiai gyakorlatban kiterjed a testi-lelki egészségnevelésre, a társas készségek (mindenekelőtt a konfliktuskezelés, döntés, együttműködés) fejlesztésére és a **mentálhigiénés nevelésre** is.

A környezeti nevelés iskolai gyakorlatában harmonikusan ötvöződik a környezettudományi és a társadalomtudományi ismeretek köre, hiszen csak az ember biológiai és társas-társadalmi természetének sajátosságaira építve történhet az **értékrend**, az **erkölcs** és az **életviteli szokások formálása**.

A környezeti nevelés legfontosabb értéktartalmai a fenntartó fejlődéssel, a jövő nemzedékek életminőséghez fűződő jogaival, a bioszféra iránti felelősségünkkel kapcsolatosak, ezért hangsúlyosan **erkölcsi-etikai irányultságúak, attitűdöket és szokásokat formálóak**.

Az iskolai **tehetséggondozás** terén is helyet találhatunk a környezeti nevelésnek. A környezet iránt legfogékonyabb tanulók számára megrendezett versenyekre és vetélkedőkre való egyéni és csoportos felkészülés alkalmas erre. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt sem, hogy a szokásos tanítási helyzetektől eltérő tanulás olyan képességek fejlesztésének is kedvez, amelyek nem kerülnek előtérbe a hagyományos tanórákon.

A tantárgyak tartalmához illeszkedő, ám a hagyományos tanítási órákon kívüli iskolai nevelési helyzetekben a környezeti nevelésnek számos lehetősége van, mindenekelőtt az **iskolai szabadidős helyzetekben**, a tanulók művészeti, sport, játék és közéleti tevékenységeinek során. Ezek előkészítésekor, megvalósításakor szintén gondolnunk kell a környezeti vonatkozásokra, a környezeti nevelés lehetőségeire.

A tanulók képessé kell tenni arra, hogy a **tanórán szerzett ismereteket össze tudják kapcsolni az élet valós ügyeivel**, hogy önmaguk lássák meg a problémákat, azok összefüggéseit, és önmaguk keressék az arra adható válaszokat. Ennek során el kell jutni odáig, hogy a tanulók képesek legyenek megérteni a **fejlődés és környezet kérdéseinek összefüggő rendszerét**.

A környezeti nevelés egyik lehetősége, hogy az adott tananyag tanítása során a tanár minden alkalommal megbeszélje a tanulókkal a környezet- és egészségvédelemmel kapcsolatos kérdéseket is.

Az a tény, hogy a tanulók különböző tantárgyak óráin és több tanár közvetítésével találkozhatnak a környezet- és egészségvédelem kérdéseivel, bemutatja számukra, hogy az élet minden területén fontos problémáról van szó. Ez az oktatási forma lehetőséget ad arra is, hogy a különböző korosztályokban az **életkornak és a diákok meglévő ismereteinek megfelelő szinten és módszerekkel** foglalkozzon a tanár egy témával.

Iskolánkban a tanulók rendszeresen bekapcsolódnak a város, megye által meghirdetett **takarítási, környezet- és természetvédelmi akciókba**.

Diákjaink a témával kapcsolatos **tanulmányi versenyeken** szép eredményt érnek el.

Kapcsolatot tartunk a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságával, a Debreceni Egyetemmel, a TIVIZIG-gel, a Nyírerdő Rt-vel, a TIKÖFE-vel és a Diószegi Sámuel Oktatóközponttal.

Jeles napok

Február 2.	Vizes Élőhelyek Napja
Március 6.	Nemzetközi Energiahatékonyság Nap
Március 22.	Víz Világnapja
Április 7.	Egészségügyi Világnap
Április 22.	Föld Napja
Május 10.	Madarak és Fák Napja
Május 24.	Európai Nemzeti Parkok Napja
Május 31.	Dohányzásmentes Nap
Június 5.	Környezetvédelmi Világnap
Június 17.	Világnap az Elsivatagosodás Ellen
Augusztus 9.	Állatkertek Napja
Szeptember 16.	Ózon Világnapja
Szeptember 22.	Autómentes Nap
Szeptember 23.	Takarítási Világnap
Október 6.	Állatok Világnapja
Október 10.	Lelki Egészség Napja
Október 16.	Élelmezési Világnap
Október 21.	Földünkért Világnap
November 8.	Városok Napja
November 17.	Füstmentes Nap
December 1.	AIDS Elleni Világnap
December 29.	Biodiverzitás Védelmének Napja

12.A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE

A 11/1994. (VI.8.)MKM rendelet 7. melléklete határozza meg azokat a kötelező eszközöket és felszereléseket, amelyekkel az iskolának az alapító okiratban meghatározott tevékenység végrehajtásához rendelkeznie kell. Minden olyan tananyag feldolgozásához szemléltető eszközre van szükség, amely e nélkül nem valósítható meg.

A következőkben kerül felsorolásra az a funkcionális taneszközjegyzék, melyet a Köznevelési Törvény 124 § (20) bek. 11/1994.(VI.08.) MKM rendelete, valamint az azt módosító 1/1998 (VII.24.) OM rendelet szabályoz, valamint a helyi szaktanárok szerinti kiegészítések.

FUNKCIONÁLIS TANESZKÖZJEGYZÉK

12.1.MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

- A szövegalkotás szabályait szemléltető eszköz
- A nyelvi rendszert szemléltető eszköz, tanulói manipulációs munkaeszköz eszközkészlet
- A kommunikációs szituációnak megfelelő magán, közéleti és tömegkommunikációs stílus és hangnem szemléltetésére alkalmas eszköz
- A retorikai ismeretek elsajátítását elősegítő eszköz
- A magyar nyelv történetének fejlődését, nyelvváltozatait és nyelvrokon szemléltető, ismeretbővítésre alkalmas eszköz
- A számítógépes szövegszerkesztési ismeretek gyakorlására alkalmas eszköz
- A szövegtani ismeretek elsajátításának felmérése, ellenőrzésére szolgáló eszköz
- Lírai művek szemléltetésére alkalmas eszköz
- Verstanai ismeretek és műfajok jellegzetességeit bemutató eszköz
- Az irodalmi műnemek és műfajok jellegzetességeit bemutató eszköz
- A magyar és a világirodalom fejlődésének főbb korszakait szemléltető eszköz
- Dramatikai ismeretek bővítésére alkalmas színházi felvételeket tartalmazó eszköz
- Több mediális összetevővel rendelkező köznyelvi és irodalmi szövegek szemléltetésére alkalmas eszköz
- Az irodalomelméleti és irodalomtörténeti ismereteket rendszerükben szemléltető eszköz

12.2.ÉLŐ IDEGEN NYELVEK

- A rádióból, televízióból vagy egyéb autentikus idegen nyelvi forrásból származó egyszerűbb párbeszéd, leíró, elbeszélő és tájékoztató szövegek hallás utáni értésének készségét fejlesztő (és mérő) eszközkészlet.
- Dalok, versek, próza- és drámarészletek globális megértését, továbbá a helyes kiejtést, beszédhangsúlyt, beszédritmust fejlesztő eszköz.
- Az életkornak és tanult témaköröknek megfelelő beszédhelyzetekbe a kívánt beszédszándékoknak megfelelő bekapcsolódás, szerepjáték készségét fejlesztő eszköz
- A megadott témakörökhöz kapcsolódó álló- és mozgó képsorok alapján a leírás, bemutatás, jellemzés, történet elmesélése, mások véleményének összefoglalása, saját vélemény elmondása, képességét fejlesztő eszköz
- Szerkesztett és autentikus szövegek megértését fejlesztő (és mérő) továbbá a hangos olvasás készségét fejlesztő eszköz
- Az extenzív olvasás képességét fejlesztő, a fokozatosság elve alapján szerkesztett eszköz
- Szerkesztett és autentikus szövegek magyarra fordításának készségét fejlesztő eszköz
- A beszédszándékoknak (összefoglaló informálás, érvelés, tanácsolás) megfelelő közlések (önéletrajz, hivatalos levél) írásbeli megfogalmazásának készségét fejlesztő eszköz

- A szókincs fejlesztését szolgáló munkaeszköz
- A nyelvtani rendszer áttekintését szolgáló eszköz
- A négy nyelvi alapkészséget, a szókincset és a nyelvi ismereteket komplex módon fejlesztő eszköz
- A rádióból vagy egyéb autentikus idegen nyelvi forrásból származó műsorok, közlések (párbeszéd, vitaműsorok, reklámok, vetélkedők, leíró, elbeszélő és tájékoztató szövegek) globális hallás utáni értésének készségét fejlesztő (és mérő) eszköz együttes
- Dalok, versek, próza- és drámarészletek globális megértését fejlesztő eszköz
- Az életkornak és a tanult témaköröknek megfelelő életszerű beszédhelyzetekben a kívánt beszédzándékoknak megfelelő bekapcsolódás, szerepjáték készségét fejlesztő (és mérő) eszköz
- Az érettségi vizsga témaköreire kapcsolódó álló vagy mozgó képsorok alapján a leírás, bemutatás, jellemzés, történet elmesélése mások véleményének összefoglalása, saját vélemény elmondása képességét fejlesztő (és mérő) eszköz
- Irodalmi és köznyelvi (újságcikk, könyvismertetés, városkalauz, műleírás, tudományos ismeretterjesztés) autentikus szövegek megértését fejlesztő (és mérő) eszköz
- Az érettségi követelményeknek megfelelő közlések (esszé, magánlevél) írásbeli megfogalmazásának készségét fejlesztő eszköz

12.3.MATEMATIKA

- A gyakorlatban használatos számlák, betétek, kölcsönök, stb. aktuális űrlapjait és egyszerűbb esetekben a végösszeg kiszámítását bemutató munkaeszköz
- Elsőfokú két ismeretlenes egyenletrendszer megoldási lehetőségeit bemutató eszköz
- Másodfokú függvények grafikonjait, jellemzőit szemléltető eszköz
- Hegyesszögek szögfüggvényeit szemléltető eszköz
- Az életkorhoz és a tananyagtartalomhoz illeszkedő munkaeszköz
- Thalesz tétele bizonyítását szemléltető eszköz
- A háromszögek nevezetes pontjait és vonalait bemutató információhordozó
- A háromszögek egybevágóságának és hasonlóságának alapeseteit bemutató információhordozó
- Vektorfelbontást szemléltető eszköz
- Szögfüggvényeket és tulajdonságaikat szemléltető eszköz
- Térbeli geometriai alakzatok szabályosságának megfigyelésére alkalmas demonstrációs eszköz
- Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek megoldási módszereit bemutató eszköz
- Két ismeretlenes egyenlőtlenségek megoldásait szemléltető eszköz
- Különböző testek síkmetszeteit bemutató eszköz
- Különböző testek élvázait szemléltető eszköz.
- Különböző alapfüggvények és transzformáltjaik grafikonjait és a geometriai transzformációkkal való kapcsolatát szemléltető eszköz.
- Az alakzat egyenletének fogalmát szemléltető eszköz
- Valószínűleg eloszlásokat szemléltető eszköz

12.4. TÖRTÉNELEM, TÁRSADALOMISMERET

- Az alapvető állampolgári jogok és kötelezettségek megismertetése és gyakorlati megvalósulásuk szemléltetésére alkalmas eszköz
- Az alapvető emberi jogok megismertetésére és gyakorlati megvalósulásuk szemléltetésére alkalmas eszköz
- Hazánk és Európa viszonyának szemléltetésére alkalmas eszköz
- Az ENSZ és szervezetei munkájának, szervezeti felépítésének megismerésére és szemléltetésére alkalmas eszköz
- Az emberiség globális problémáinak szemléltetésére alkalmas eszköz
- A családi gazdálkodás főbb elemeinek szemléltetésére alkalmas eszköz
- A vállalatok és a munka világának megismerésére, szemléltetésére alkalmas eszköz
- A külgazdasági kapcsolatok és a nemzetközi gazdasági szervezetek szemléltetésére alkalmas eszköz
- Az emberi kapcsolatok bemutatására alkalmas eszköz
- Az emberi élet nagy kérdéseinek (hit és vallás, boldogság, élet és halál stb.) megértését, feldolgozását elősegítő, ismeretbővítésre és szemléltetésre alkalmas eszköz.
- A polgári átalakulás korának szemléltetésére alkalmas eszköz
- A magyarországi polgárosodás kezdeteit, nagy alakjait, főbb eseményeit, kulturális és művelődési örökséget tartalmazó, szemléltetésére alkalmas eszköz
- A nemzetállamok megszületését és az imperializmus korát bemutató, ismeretszerzésre és szemléltetésre alkalmas eszköz
- A polgári Magyarország kiépülését és fejlődésének főbb társadalmi, gazdasági és művelődési eredményeit, valamint a kor meghatározó történelmi alakjait tartalmazó, ismeretszerzésre, ismeretbővítésre és szemléltetésre alkalmas eszköz
- Az első világháború előzményeit, eseményeit, haditechnikai újításait, jellegét és következményeit tartalmazó, ismeretszerzésre, ismeretbővítésre és szemléltetésre alkalmas eszköz
- Az első világháború Magyarországra gyakorolt hatásait és következményeit tartalmazó, ismeretszerzésre és szemléltetésre alkalmas eszköz
- Az 1930-as évektől a második világháborúig terjedő időszak Magyarország társadalom-, gazdaság-, művelődés- és politikatörténetét tartalmazó ismeretszerzésre és szemléltetésre alkalmas eszköz
- A jelenkor tanulmányozására, főbb kérdéseinek feldolgozására alkalmas eszköz
- A második világháború utáni Magyarország történelmének főbb eseményeit, összetevőit meghatározó személyiségeit, valamint a társadalom, a gazdaság, a kultúra, a művelődés és a mindennapok átalakulását tartalmazó ismeretszerzésre és szemléltetésre alkalmas eszköz
- Az érettségi vizsgakövetelmények elsajátítását segítő, rendszerezésre, összefoglalásra alkalmas eszköz

12.5.FIZIKA

- Merev testek forgómozgásának kísérleti vizsgálatára alkalmas tanuló kísérleti eszköz
- Merev testek egyensúlyának vizsgálatára, az egyszerű gépek működésének szemléltetésére, működésük magyarázatára, gyakorlati felhasználásuk bemutatására alkalmas eszköz
- A mechanikai rezgések megfigyelésére, kísérleti vizsgálatára, jellemzésükre bevezetett mennyiségek mérésére alkalmas eszköz és információhordozó-együttes
- A mechanikai hullámok önálló megfigyelésére, a hullámok terjedési és találkozási jelenségeinek kísérleti vizsgálatára alkalmas demonstrációs eszköz és eszközkészlet
- A hang, a hallás, a hangszerek empirikus vizsgálatára és működtetésüknek megértésére alkalmas demonstrációs eszköz és eszközkészlet
- A fény terjedésének megfigyelésére és szemléltetésére – a terjedés törvényeinek kísérleti felismerésére alkalmas demonstrációs eszköz és eszközkészlet
- Az elektromágneses hullámok (teljes spektrumának) terjedésének, tulajdonságainak bemutatására és vizsgálatára alkalmas információhordozó
- A nyugvó folyadékok és gázok alapvető tulajdonságainak megfigyelésére és bemutatására, az állapotuk jellemzésére bevezetett mennyiségek mérésére, a közöttük lévő összefüggések kísérleti vizsgálatára és szemléltetésére alkalmas eszköz
- A gáztörvények empirikusan felismert törvényeinek anyagszerkezeti magyarázatához szükséges demonstrációs eszköz és eszközkészlet
- A Brown-féle mozgás közvetlen vagy közvetett megfigyelésére, bemutatására alkalmas információhordozó
- Az anyag szerkezetének modellezését alátámasztó, kísérleti tapasztalatok bemutatására alkalmas tanuló-kísérleti eszköz
- A természetes rádióaktivitást, a mesterséges atommag-átalakítást, a magreakciókat és a láncreakciókat szemléltető eszköz
- A rádióaktivitás detektálására alkalmas demonstrációs eszköz
- A radioaktív izotópok gyakorlati felhasználását bemutató eszköz
- Atomreaktorok működését szemléltető eszköz
- A Paksi Atomerőművet bemutató eszköz
- A lendület- és perdületmegmaradás törvényének kísérleti vizsgálatára, az erőtvények empirikus felismerésére és kimérésére, a súrlódás és közegellenállás vizsgálatára alkalmas tanuló kísérleti eszköz
- A mozgások pillanatnyi állapotának, állapotsorozatának rögzítésére alkalmas eszköz (stroboszkóp)
- A matematikai inga, a fizikai inga mozgásának kísérleti vizsgálatára, bemutatására alkalmas tanuló kísérleti eszköz
- A rezgések összevetésének kísérleti vizsgálatát, rezgések csatolásának jelenségeit bemutató tanuló-kísérleti eszköz
- A mechanikai rezonancia megfigyelésére és gyakorlati felhasználására alkalmas tanuló-kísérleti eszköz és információhordozó
- Az áramló folyadékok és gázok jelenségeinek kísérleti megfigyelése, a törvények felismerésére alkalmas tanuló-kísérleti eszközkészlet

- A felületi feszültség kísérleti vizsgálatára alkalmas tanulókísérleti eszközkészlet
- A Huygens-elv és Huygens-Fresnel-elv kísérleti felismerését, gyakorlati alkalmazását bemutató eszköz
- A fizikai fénytán (elhajlás, interferencia, diszperzió, színeképelemzés, polarizáció, kettős-törés) jelenségeinek megfigyelésére, kísérleti vizsgálatára alkalmas optikai és elektromosságtani (lézer-fényforrás, mikrohullámú berendezés stb.) demonstrációs eszközkészlet
- Az elemi részek kimutatására, tulajdonságainak vizsgálatára, az anyagszerkezet modelljének kialakításához szükséges kísérleti bizonyítékok bemutatására, az anyag kettős természetének igazolására szolgáló különböző információhordozó
- Az anyagszerkezet vizsgálatához szükséges kísérleti berendezések (Wilson-kamra, GM cső, Van de Graaf-generátor, gyorsítók, tömegspektográfok stb.) bemutatására alkalmas eszköz és más információhordozókat tartalmazó eszközkészlet
- A Naprendszer kialakulásáról, az égitestek fejlődéséről kialakított elméletek szemléltetésére alkalmas eszköz

12.6.KÉMIA

- A vegyjel, a rendszám, az atomtömeg adatokon kívül az atomok elektronszerkezetére vonatkozó adatokat is tartalmazó eszköz (periódusos rendszer)
- A szerves vegyületek tulajdonságainak vizsgálatára alkalmas vegyszerek (egyedi beszerzésű lehetőség)
- Az atomok periodikusan változó tulajdonságait (ionizációs energia, elektronaffinitás, elektronegativitás, méret, ionméret) bemutató eszköz, illetve eszközsorozat
- Az atomok, ionok összetételét, elektronszerkezetét modellező eszköz, illetve eszközkészlet
- Az atomok elektronszerkezete és periódusos rendszerbeli helye közötti összefüggések felismerése, illetve begyakorlására alkalmas interaktív eszköz
- A molekulák térbeli felépülését modellező eszköz
- Az anyagok kötéstípusaik szerinti besorolásának gyakorlására alkalmas interaktív eszköz
- A kémiai egyensúly kialakulását folyamatában bemutató eszköz, illetve eszközsorozat
- A kémiai egyensúly kialakulását befolyásoló tényezők szerepét modellező (szimuláló) interaktív eszköz
- Az elektrokémiai jelenségek vizsgálatára alkalmas tanulókísérleti eszközkészlet
- Az elektrokémiai jelenségek vizsgálatára alkalmas demonstrációs eszközkészlet
- Az elemek standard potenciál értékeit ábrázoló eszköz
- Az oldatok koncentrációjával kapcsolatos összefüggések begyakorlására alkalmas interaktív eszköz
- A reakcióegyenlet írásának begyakorlására alkalmas interaktív eszköz az elemi lépésektől az összetett redoxireakció felírásáig

- Az anyagmennyiség, a moláris tömeg és a moláris térfogat összefüggéseinek gyakorlására alkalmas interaktív eszköz
- A különböző típusú szerves vegyületek homológ sorozatainak felépülését bemutató eszköz, illetve eszközsorozat
- A szerves vegyületek szerkezete és tulajdonságai közötti összefüggés bemutató eszköz
- A szerves vegyületek tulajdonságait, élettani és környezeti hatást bemutató eszköz
- A szerves anyagok tulajdonságának, felhasználásának, élettani és környezeti hatásának ismeretét elmélyítő interaktív eszköz
- Az élettani szempontból fontos, bonyolult molekulák és izomerjeik szerkezetét ábrázoló eszköz, illetve eszközsorozat
- A fehérjék felépülését, szerkezetét és fajlagosságát bemutató eszközsorozat
- A nukleinsavak felépülését és biológiai szerepét bemutató eszköz
- A mosószerek hatásmechanizmusát bemutató eszköz
- A drogoknak a szervezetre és személyiségre gyakorolt hatását bemutató eszköz
- Az egészségvédő és károsító anyagokat, valamint hatásaikat bemutató eszköz
- A háztartási szerves anyagok, vegyszerek felhasználását, a veszélyes hulladékok tárolását bemutató eszköz
- A szerves vegyipari eljárásokat bemutató eszköz, illetve eszközsorozat
- A fontosabb szerves vegyipari eljárások környezeti hatását bemutató eszköz
- A leggyakoribb műanyagokat és monomerjeiket bemutató demonstrációs anyaggyűjtemény
- Biotechnológiai eljárásokat bemutató eszköz
- A választott tankönyv ismeretanyagának begyakoroltatására szolgáló eszköz
- A választott tankönyv ismeretanyagának tudását ellenőrző, értékelő, felmérő eszköz
- A választott tankönyv ismeretanyagának begyakoroltatására szolgáló eszköz
- A választott tankönyv ismeretanyagának tudását ellenőrző, értékelő, felmérő eszköz
- Az ismeretek begyakorlására, alkalmazására, az érettségi vizsgára való felkészülésre alkalmas eszköz

12.7.BIOLÓGIA

- Az állati sejt és az állati szövetek szemléltetésére, tanulmányozására alkalmas demonstratív eszköz
- Az állatok különböző szervrendszerei felépítésének szemléltetésére, tanulmányozására alkalmas eszköz
- A jellemző állati szervrendszereket és felépítésüket bemutató, szemléltetésére és tanulmányozására alkalmas demonstrációs eszköz
- Az állatok egyedfejlődését bemutató, szemléltetésére és tanulmányozására alkalmas demonstrációs eszköz
- Az állatok különböző szervrendszerei működését bemutató, szemléltetésre és tanulmányozásra alkalmas eszköz
- Az állatok életműködéseinek megfigyelésére alkalmas interaktív eszköz

- Az állatok életmódjának szemléltetésére alkalmas eszköz
- Az állatokat érintő természeti vonatkozásokat bemutató, ismeretbővítésre alkalmas eszköz
- A növényi sejt és a növényi szövetek szemléltetésére, tanulmányozására alkalmas demonstrációs eszköz
- A növényi szervek felépítésének szemléltetésére alkalmas eszköz
- A növényi szervek felépítésének szemléltetésére, tanulmányozására alkalmas demonstrációs eszköz
- A növényi életműködést bemutató (interaktív) eszköz
- A növényeket érintő természetvédelmi vonatkozások tanulmányozására alkalmas eszköz
- Táplálékláncok és táplálékhalózatok felépítésének tanulmányozására alkalmas eszköz
- Különböző jellegű élő társulások vizsgálatára, tanulmányozására alkalmas eszköz
- A biogeokémiai anyagforgalom és a bioszféra energiaáramlásának tanulmányozására alkalmas eszköz
- Az ökológiai jellemzők tanulmányozására alkalmas eszköz
- A környezet- és természetvédelemről szóló tanulmányozásra, ismeretbővítésre alkalmas eszköz
- Az életközösségek változásainak szemléltetésére alkalmas eszköz
- DNS-molekula szerkezetének megfigyelésére, tanulmányozására alkalmas demonstrációs eszköz
- Az öröklésmentek szemléltetésére alkalmas eszköz
- A sejtosztódás és a genetikai rekombináció tanulmányozására alkalmas eszköz
- A génebézészet lehetőségeit bemutató szemléltetésre és ismeretbővítésre alkalmas eszköz
- Az öröklődő emberi betegségeket bemutató szemléltetésre, tanulmányozásra alkalmas eszköz
- A genetika gyakorlati alkalmazásának tanulmányozására szolgáló eszköz
- A földtörténeti korok élőlényeit szemléltető eszköz
- Az élőlények törzsfájának szemléltetésére alkalmas eszköz
- Az emberi evolúció tanulmányozására alkalmas eszköz
- Az evolúciót elidéző hatásokat szemléltető eszköz
- Az élővilág evolúciós folyamatát bemutató, szemléltetésre, tanulmányozásra alkalmas eszköz
- Az evolúciós változásokat bemutató eszköz
- Az emberi test vizsgálatához szükséges eszközkészlet
- A társadalom egészségnevelő és betegségmegelőző tevékenységét bemutató ismeretbővítésre alkalmas eszköz
- A természetgyógyászat megismertetésére alkalmas eszköz
- Az utódvállalással kapcsolatban szükséges vizsgálatokat és teendőket bemutató, ismeretszerzésre, tájékozódásra alkalmas eszköz
- A biokémiai problémák vizsgálatára alkalmas eszköz készlet
- A növényi életfolyamatok vizsgálatára alkalmas eszköz készlet
- Az állati és emberi életfolyamatok vizsgálatára alkalmas eszköz készlet
- A modern orvostudomány eljárásai és módszereit bemutató, szemléltetésre és ismeretbővítésre alkalmas eszköz

- A biológia történetét bemutató eszköz

12.8.FÖLDRAJZ

- Hazánk Európában és a Kárpát-medencében elfoglalt földrajzi helyzetének szemléltetésére alkalmas eszköz
- Természeti adottságaink tematikus bemutatására alkalmas eszköz
- Társadalmi – gazdasági fejlődésünk szemléltetésére alkalmas eszköz
- A magyar gazdaság szerkezetének, infrastruktúrájának, nemzetközi kapcsolatainak bemutatására alkalmas eszköz
- Tájaink földrajzi jellemzésére alkalmas eszköz
- Természeti és társadalmi környezet megfigyelésére, szemléltetésére illetve a regionális ártalmak mérésére alkalmas eszköz és tanulói munkaeszköz
- A népesség, a települések és a gazdasági élet szemléltetésére alkalmas eszköz
- Tipikus gazdasági tájak és átalakulási folyamatainak szemléltetésére alkalmas eszköz
- A gazdasági élet területi szerveződésének szemléltetésére alkalmas eszköz
- A népesség, a termelés és a fogyasztás növekedése, következményeinek szemléltetésére alkalmas eszköz
- A regionális és a globális környezeti ártalmak összefüggéseinek és megoldásainak szemléltetésére alkalmas eszköz
- Főbb nemzetközi környezetvédelmi szervezetek tevékenységének szemléltetésére alkalmas eszköz
- Ország ismereti játékokat tartalmazó, ismeretbővítésre, képességfejlesztésre alkalmas eszköz
- Magyarország geológiai, talaj-, természet- és környezetvédelmi, idegenforgalmi és közlekedési viszonyainak szemléltetésére alkalmas eszköz (falitérkép)
- Magyarország egy tetszés szerinti táját bemutató nagy méretarányú (1:50000) térkép
- A naprendszer bemutatására alkalmas csillagászati falitérkép
- A világtatlasz bemutatására alkalmas interaktív eszköz

12.9.ÉNEK-ZENE

- Népi hangszerek, népi együttesek, táncházak bemutatására alkalmas eszköz
- A barokk és a klasszikus zenekar hangszereinek szemléltetésére alkalmas eszköz
- A reneszánsz, a barokk, a klasszicizmus kiemelkedő mestereinek bemutatására alkalmas eszköz
- A romantikus zenekar hangszereinek bemutatására alkalmas eszköz
- A romantika és a XX. századi zene kiemelkedő mestereinek bemutatására alkalmas eszköz
- A hangszín-hallás fejlesztésére, a környezet, az emberi hang, a tanult klasszikus és népi hangszerek bemutatására alkalmas eszköz
- A reneszánsz, a barokk, a klasszikus kori mesterek műveinek bemutatására alkalmas eszköz

- Bartók, Kodály és más magyar szerzők népzenei ihletésű műveinek és ezek részleteinek bemutatására alkalmas eszköz
- A magyar népzenei és az európai romantika kiemelkedő mesterei által komponált zeneművek és azok részleteinek bemutatására alkalmas eszköz
- A XX. század zenei irányzatainak (Bartók, Kodály zeneművei, azok részletei) bemutatására alkalmas eszköz
- A magyarországi és az európai kultúrák népzeneinek bemutatására alkalmas eszköz
- A zeneirodalomból a szórakoztató zene funkcióinak bemutatására alkalmas eszköz
- A zene és a társművészetek kapcsolatának szemléltetésére alkalmas eszköz
- A magyar és a zenei világ hazai és más országok főbb intézményeit, hangversenytermeit, operaházait szemléltető eszköz

12.10. RAJZ ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA és MŰVÉSZET

- A vizuális nyelv alapelemeinek, egyszerű kompozíciós eljárásainak (síkon és térben) megértésére, a megalapozó ismeretek szemléltetésére alkalmas eszköz
- A vizuális művészetek legfontosabb ágainak, műfajainak felismerési képességét fejlesztő, a gyermekek élmény és érzélemvilágához közelálló művészeti alkotások bemutatására alkalmas eszköz
- Köznapi gyakorlati vizuális nyelv legfontosabb konvencionális jellegzetességeinek megértésére, alkalmazásának elősegítésére alkalmas eszköz
- Forma, funkció, anyag és méret összefüggéseinek megértésére, megfigyelésére alkalmas demonstrációs eszköz
- A tárgykultúra modellező anyagainak tapasztalati ismeretet adó, szemléltetésre alkalmas munkaeszköz
- Egyszerű kézműves technikák bemutatására, jártasság szintű fejlesztésére alkalmas eszköz
- Alapvető ábrázolásmódok, kifejezőeszközök, kompozíciós eljárások alkalmazását szemléltető demonstrációs eszköz
- Képzőművészeti műfajok (festészet, szobrászat, grafika és építészet) jellemzőinek megismertetésére, a műalkotások technikai eljárásainak megkülönböztetésére alkalmas eszköz
- A környezet elvont információiban való eligazodási képesség fejlesztésére, az információközlés legfontosabb módjainak és jellegzetességeinek bemutatására alkalmas eszköz
- A köznapi gyakorlati vizuális nyelv magyarázó közlő rajzainak értelmezésére, használati jártasság szintű kialakításra (szerkezeti rajz) alkalmas eszköz
- Ábrázolási konvenciókat bemutató, alkalmazásukat elősegítő eszköz
- Tervezési folyamat alapjainak megértését, életmód és környezet, funkció és jelentés összefüggését felismerő képesség fejlesztésére alkalmas eszköz
- A térbeli modellezés képességét fejlesztő kézműves technikák ismertetésére alkalmas munkaeszközkészlet
- Színtani ismeretek rendszerezését, a fény színmódosító szerepének jelentőségét is bemutató eszköz

- Az időbeliség, a mozgás megragadását megértető modellek bemutatására alkalmas eszköz
- Különbözőalkotások bemutatására, a művészettörténet nagy korszakaiban való tájékozottságra, valamint a műalkotások és a kor kapcsolatának értelmezésére alkalmas eszköz
- Technikák jártasságszintű elsajátítására, egyénileg választott technika készségszintű alkalmazását szemléltető eszköz, illetve munkaeszközkészlet
- Köznapi gyakorlati vizuális nyelvet magyarázó-közlő rajzok rendszerének szemléltetésére alkalmas eszköz
- Téri helyzetek összetett formák felépítésének, szerkezetének rajzi-plasztikai értelmezését segítő eszköz
- Térábrázolási konvenciók használatának képességét fejlesztő, a különböző korokban, kultúrákban való alkalmazásuk ismeretét bemutató eszköz
- Művészettörténeti stíluskorszakok és formajegyeik megismertetésére alkalmas eszköz
- Életstílusok, épületek és tárgyak formavilága közötti kapcsolat megértetésére (népművészet, művészettörténet) alkalmas eszköz
- A vizuális nyelv sajátosságainak, összefüggéseinek megértésére alkalmas eszköz
- A művészettörténet nagy korszakait, a kor és műalkotás közötti összefüggések, képzőművészeti és más művészeti ágak kapcsolatát bemutató, az összefüggések megértetésére, műelemzés módszereinek kialakítására alkalmas eszköz
- Néhány különleges és alkotói módszert szemléltető, a technikai és alkotó módszerben való jártasság kialakítására alkalmas eszköz és munkaeszköz
- A műszaki jellegű ábrázolás közlő nyelvének gyakorlására alkalmas eszköz
- A tömegkommunikáció vizuális közléseit bemutató, képességfejlesztésre alkalmas eszköz
- A környezet és a tárgyak közötti összefüggések bemutatására alkalmas eszköz
- Az anyag megmunkálási, szerelési, építési jártasság kialakítására alkalmas eszköz, eszköz együttes
- Különböző (képi, zenei, irodalmi) művészeti alkotásokban fellelhető kifejező eszköz felismerésére, értelmezésére alkalmas eszköz
- Korunk új médiumainak megismerésére alkalmas eszköz
- A film műfajait bemutató, ismeretszerzésre alkalmas eszköz
- A tömegkommunikáció vizuális ágait, legfontosabb tartalmi és formai jellemzőit szemléltető eszköz
- Az Országos Közgyűjtemények jellegzetes anyagának bemutatására alkalmas eszköz
- Az egyetemes és a magyar művészettörténet (iparművészet), magyar népművészet főbb jellemzői bemutatására alkalmas eszköz

12.11.MOZGÓKÉP ÉS MÉDIAISMERET

- A mozgóképkultúra és médiaismereteket tartalmazó eszköz
- A mozgóképkultúrával és médiaismerettel kapcsolatos szemléltetésre és ismeretbővítésre alkalmas eszköz
- A mozgóképkultúra és médiaismeretek elsajátítására alkalmas eszköz

- A mozgókép „köznyelvét” és elemi kifejezőeszközeit szemléltető eszköz
- Mintegy 20(a történetmesélés és a drámai szituáció különbségeit, a dokumentum és a fikció hatásmechanizmusait szemléltető) filmet tartalmazó eszköz
- A technikai képírás fejlődését, a reprodukciós és távközlési technikák elterjedésének kulturális hatását szemléltető eszköz
- A mozgókép jelenségalkotó eszközeinek és a montáznak stb. gyakorlati alkalmazását szemléltető eszköz
- A mozgókép tér-időszervezés (montázs) és filmelbeszélés fejlődésének állomásainak szemléltetésére alkalmas eszköz
- A társművészetek (irodalom, színház, zene, képzőművészet, fotó) és a film kapcsolatának bemutatására alkalmas eszköz
- Az egyes műsortípusok (hír, reklám, közvetítés, film, sorozat, show) szerepét és hatásmechanizmusát ábrázoló eszköz
- Az interaktív médiumok használatát bemutató, ismeretszerzésre, -bővítésre alkalmas eszköz
- A média közösségformálásra, emberi érintkezésre és gondolkodásra gyakorolt hatásának szemléltetésére alkalmas eszköz

12.12.12. TÁNC ÉS DRÁMA

- A népi játékok megismerésére alkalmas archív felvételeket és rekonstrukciókat tartalmazó eszköz
- Hangjegyértékek, ritmusfajták érzékeltetésére alkalmas munkaeszköz
- A ritmuskészséget fejlesztő, egyszerű ritmuslejátzó munkaeszköz
- Tánc típusok szerinti és területi előfordulásuk szerinti hangzó anyagot tartalmazó, elsajátításra és gyakorlásra alkalmas eszköz
- Tánc típusok motívum- és táncfolyamatait bemutató eszköz
- A magyar népviseleteket szemléltető eszköz
- A bábkészítéshez szükséges eszköz és munkaeszköz
- A különböző bábtechnikákkal történő játékokra alkalmas munkaeszköz készlet
- Sík-, bot- és gyűszűbábok készítésére alkalmas munkaeszköz készlet
- Drámajáték-gyakorlatokat megalapozó eszköz
- Különböző tematikájú népi mondókákat, kiolvasókat, verseket, rövid népmeséket tartalmazó ismeretbővítésre, ismeretszerzésre alkalmas eszköz
- A jeles napi szokások szemléltetésére alkalmas eszköz
- Dramatizált meséket, mítosz- és eposzrészleteket feldolgozó, ismeretszerzésre alkalmas eszköz
- Tánc típusokat, illetve rekonstrukciókat tartalmazó, ismeretbővítésre, szemléltetésre alkalmas eszköz
- Területi típusok jelzésével ellátott táncdialektusokat bemutató eszköz
- A magyar nyelvterület és a szomszéd népek népi hangszereit és hangszercsoportjait bemutató, ismeretszerzésre alkalmas eszköz
- Nemzetiségeink eredeti táncanyagait, feldolgozásukat szemléltető eszköz
- Gyermek és felnőtt koreográfiákat és formációkat bemutató eszköz
- A kommunikáció verbális, nem verbális és metakommunikatív fajtái szemléltetésére alkalmas információhordozó
- A színházat és a színpadot bemutató eszköz

- A színpadi törvényszerűségek és jelentősebb dramaturgiai szabályok megismertetésére alkalmas eszköz
- A jeles napok jelentősebb típusai szemléltetésére alkalmas eszköz
- Bonyolultabb bábok készítését, mozgását, technikáját szemléltető eszköz
- A bábjáték történetét feldolgozó, ismeretszerzésre alkalmas eszköz
- A mozgás improvizáció és gyakorlatok megértetésére alkalmas információhordozó
- A táncban, a bábjátékban, a drámában előforduló jelek, jelrendszerek összehasonlítására, bemutatására alkalmas eszköz
- A táncok történeti hátterét, környezetét, hangszerkíséretét, viseletét (történeti társastánc a XVI-XIX. Században) szemléltető eszköz
- A társművészetek (irodalom, tánc, zene stb.) kapcsolatának bemutatására alkalmas eszköz
- Standard és latin-amerikai táncokat, azok egyszerűbb lépéskombinációit bemutató eszköz
- A történeti társastáncok és a XX. századi társastáncok zenekíséretére alkalmas eszköz

12.13. INFORMATIKA-SZÁMÍTÁSTECHNIKA

- Ismert, korszerű perifériákat (hardver eszköz) bemutató, szemléltetésre alkalmas eszköz
- Korszerű hardver eszköz főbb egységeit, működését ábrázoló, a fontos szakkifejezéseket is feltüntető eszköz
- Az ember-gép kapcsolat szöveges és képi segédeszközeit szemléltető eszköz
- A hír, információ, adat és kódolás fogalmi összefüggéseinek ábrázolására alkalmas eszköz
- Az iskolában használatos operációs rendszerek főbb funkcióit bemutató oktatócsomag
- Tömörítést, csomagolást végző és biztonsági másolatot készítő segédletek (jogtiszta szoftverek)
- Számítógépes hálózati topológiákat (Internetes hálózatokat is) szemléltető eszköz
- A hálózati jogosultságokat ismertető eszköz
- A szakszerű hálózati munka és levelezés szabályait szemléltető információhordozó
- A tananyaghoz kapcsolódó programozási nyelv főbb utasításait szemléltető eszköz
- A tervezés, kódolás, tesztelés javítás folyamatainak elsajátítását, rövid algoritmusok megfogalmazását és nyelvre kódolását gyakoroltató oktató eszköz
- Az algoritmizálást szemléltető eszköz
- Folyamatok modellezésére alkalmas, számítógéppel vezérelhető iskolarobot (interfész és/vagy szimulációs ok megadott témákra, beállítható peremfeltételekkel)
- A visszacsatolósos tevékenységet szemléltető, egyszerű algoritmusokat tartalmazó eszköz

- A modellek paramétereit között megvalósuló kapcsolatok vizsgálatára alkalmas eszköz, a kreatív gondolkodást fejlesztő érzékelők és mérőeszközök interfészekkel
- Egy szövegszerkesztő, illetve ábrszerkesztő vagy integrált lényeges funkciót szemléltető információhordozó
- A szöveg-, illetve ábrszerkesztés nyomdai és esztétikai elemeit szemléltető eszköz
- Egy szöveg-, illetve ábrszerkesztő (vagy integrált) lényeges funkcióinak gyakorlását elősegítő eszköz
- Iskolai újság összeállítására alkalmas egyszerűbb kiadványszerkesztő eszköz
- Egy korszerű táblázatkezelő lényeges funkcióinak bemutatását, szemléltetését elősegítő eszköz
- A táblázatkezelés lényeges funkcióit, összefüggéseit szemléltető eszköz
- A függvény, grafikon, diagram, hisztogram fogalmát és összefüggéseit bemutató információhordozó
- A rendszerben gondolkodás fejlesztését elősegítő diagramok, grafikonok készítésének gyakoroltatására alkalmas eszköz
- Alapvető keresési és lekérdezési funkciók, feladatok szemléltetésére alkalmas eszköz
- Adatbázis létrehozását (feltöltését) és karbantartását gyakoroltató intelligens eszköz
- Egy adatbázis-kezelő felhasználói funkciót bemutató, szemléltetésre alkalmas eszköz
- A választott tankönyvhöz kapcsolódó, valamint a tananyaghoz tartozó oktatóprogramok anyagait tartalmazó munkaeszköz
- A Neumann elvű programozási nyelv szerkezetét, főbb utasításait szemléltető információhordozó
- Egyéb, eltérő elv alapján felépülő nyelvek (logikai, automatászerű) szerkezetét, utasításait bemutató eszköz
- Információs rendszerek az iskolában és a gazdaságban témakörű információhordozó
- A választott tankönyv használatát elősegítő eszköz
- A katalógusfajta és a bibliográfiahasználat elsajátítására alkalmas eszköz
- A könyvár típusok bemutatására alkalmas információhordozó
- A könyvtártípusok használatának elsajátítására alkalmas eszköz
- A dokumentumtípusokat és könyvtártípusokat bemutató eszköz
- A katalógushasználat korszerű formáinak megismerésére alkalmas eszköz
- Az információkezelés- és feldolgozás alkalmazásszintű ismeretére alkalmas eszköz

12.14. TESTNEVELÉS ÉS SPORT

- Futóiskola, gátfutótechnika és váltófutás tanulásához szükséges szer, eszköz
- Speciális dobásformák (hajítás, lökés, vetés) technikai végrehajtásakor használható, a versenyszabályokban előírt és az életkori sajátosságoknak megfelelő súlyú és méretű dobószerszám
- Túrázáshoz, tájfutáshoz, vízisportokhoz, téli sportokhoz szükséges sporteszköz, felszerelés
- A ritmikus sportgimnasztika mozgásanyagának oktatását elősegítő speciális kéziszer, információhordozó

Kivonat az Oktatási Bizottság 2008. december 1-jén megtartott
rendes nyilvános üléséről készült jegyzőkönyvből

106/2008. (XII. 01.) OB. határozat

Az Oktatási Bizottság

az Oktatási Osztály vezetőjének előterjesztésére az 1993. évi LXXIX. törvény 44. § (1) bekezdése és a 102. § (2) bekezdés f) pontja alapján, a 17/2000. (V.1.) Kr. rendelet 3. számú melléklet 2./VI./3. pontja és a 3. számú függelék 3. pontjában foglalt hatáskörében eljárva

1. jóváhagyja

- 1.1. a Szoboszlói Úti Általános Iskola Pedagógiai Programját
- 1.2. a József Attila Általános Iskola Pedagógiai Programját
- 1.3. a Fazekas Mihály Gimnázium Pedagógiai Programját.

2. Felkéri az Oktatási Bizottság elnökét az intézményi pedagógiai programok fenntartói aláírására.

Határidő: azonnal

Felelős: Oktatási Bizottság elnöke

3. Felkéri az Oktatási Osztály vezetőjét, hogy az Oktatási Bizottság határozatáról az érintett intézmények vezetőit értesítse.

Határidő: azonnal

Felelős: Oktatási Osztály vezetője

Szabó Gyula sk.
elnök sk.

A kivonat hitelül:
Debrecen, 2008. december 3.